

Официален вестник С 254 Е

на Европейския съюз

Година 51

Издание на български език

Информация и известия

7 октомври 2008 г.

Известие №	Съдържание	Страница
	III <i>Подготвителни актове</i>	
	СЪВЕТ	
2008/С 254 Е/01	Обща позиция (ЕО) № 21/2008 от 19 май 2008 година, приета от Съвета в съответствие с процедурата, посочена в член 251 от Договора за създаване на Европейската общност, с оглед приемането на директива на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчиво използване на пестицидите ⁽¹⁾	1
2008/С 254 Е/02	Обща позиция (ЕО) № 22/2008 от 23 юни 2008 година, приета от Съвета в съответствие с процедурата, посочена в член 251 от Договора за създаване на Европейската общност, с оглед приемането на директива на Европейския парламент и на Съвета относно летищните такси ⁽¹⁾	18
2008/С 254 Е/03	Обща позиция (ЕО) № 23/2008 от 15 септември 2008 година, приета от Съвета в съответствие с процедурата, посочена в член 251 от Договора за създаване на Европейската общност, с оглед приемането на директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/88/ЕО относно някои аспекти на организацията на работното време	26
2008/С 254 Е/04	Обща позиция (ЕО) № 24/2008 от 15 септември 2008 година, приета от Съвета в съответствие с процедурата, посочена в член 251 от Договора за създаване на Европейската общност, с оглед приемането на директива на Европейския парламент и на Съвета относно работа чрез агенции за временна заетост	36

Съобщение за читателите (Виж стр. 3 от корицата)

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП

III

(Подготвителни актове)

СЪВЕТ

ОБЩА ПОЗИЦИЯ (ЕО) № 21/2008

приета от Съвета на 19 май 2008 година

с оглед приемането на Директива 2008/.../ЕО на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчиво използване на пестицидите

(текст от значение за ЕИП)

(2008/С 254 E/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 175, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с Решение № 1600/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2002 г. за установяване на Шеста програма за действие на Общността за околната среда ⁽⁴⁾, настоящата директива установява обща правна рамка за постигане на устойчиво използване на пестицидите.
- (2) Към момента настоящата директива следва да се прилага за пестициди, които са продукти за растителна защита. Предвидено е обаче, обхватът на настоящата директива да бъде разширен, за да обхване и биоцидите.
- (3) Мерките, предвидени в настоящата директива следва да допълват и да не засягат мерките, установени в друго съответно законодателството на Общността, по-специално Директива (ЕО) № 79/409/ЕИО на Съвета от 2 април 1979 г. относно опазването на дивите птици ⁽⁵⁾, Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и

фауна ⁽⁶⁾, Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите ⁽⁷⁾, Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 23 февруари 2005 г. относно максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни или фуражи от растителен или животински произход ⁽⁸⁾ и Регламент (ЕО) № .../... на Съвета от ... относно пускането на пазара на продукти за растителна защита ⁽⁹⁾. Тези мерки също така не следва да засягат доброволните мерки в контекста на регламентите за структурните фондове или съгласно Регламент № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) ⁽¹⁰⁾.

- (4) С оглед да се улесни въвеждането на настоящата директива, държавите-членки следва да използват национални планове за действие, с цел да се определят целите, мерките и графика за намаляване на рисковете и въздействието от използването на пестициди върху човешкото здраве и околната среда и да насърчат разработването и въвеждането на интегрирано управление на вредителите и на алтернативни подходи или техники, за да се намали зависимостта от използването на пестициди. Националните планове за действие могат да се съгласуват с плановете за изпълнение по други относими законодателни актове на Общността и биха могли да се използват за групиране на цели, които да се постигат по линия на други законодателни актове на Общността, свързани с пестицидите.

⁽¹⁾ ОВ С 161, 13.7.2007 г., стр. 48.⁽²⁾ ОВ С 146, 30.6.2007 г., стр. 48.⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 23 октомври 2007 г. (все още не публикувано в Официален вестник), Обща позиция от 19 май 2008 г. и Решение на Съвета от ... (все още не публикувано в Официален вестник).⁽⁴⁾ ОВ L 242, 10.9.2002 г., стр. 1.⁽⁵⁾ ОВ L 103, 25.4.1979 г., стр. 1.⁽⁶⁾ ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7.⁽⁷⁾ ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1.⁽⁸⁾ ОВ L 70, 16.3.2005 г., стр. 1.⁽⁹⁾ ОВ L ...⁽¹⁰⁾ ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1.

- (5) Обменът на информация относно целите и действията на държавите-членки, установени в техните национални планове за действие, е много важен елемент за постигане на целите на настоящата директива. Следователно е подходящо да се изиска от държавите-членки да докладват редовно на Комисията и на другите държави-членки, по-конкретно относно изпълнението и резултатите на техните национални планове за действие и придобитият опит.
- (6) За изготвяне и изменение на националните планове за действие е уместно да се предвиди прилагането на Директива 2003/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за осигуряване участието на обществеността при изготвянето на определени планове и програми, отнасящи се до околната среда ⁽¹⁾.
- (7) От съществено значение е държавите-членки да въведат системи за първоначално и допълнително обучение за дистрибутори, консултанти и професионални ползватели на пестициди, както и системи за сертифициране, за да удостоверят, че лицата, които използват или ще използват пестициди, са напълно запознати с потенциалните рискове за човешкото здраве и околната среда и с необходимите мерки за намаляване на тези рискове във възможно най-голяма степен. Дейностите за обучение на професионални ползватели може да се съгласуват с дейностите, организирани в рамката на Регламент (ЕО) № 1698/2005.
- (8) Продажбата на пестициди, включително по интернет, е важен елемент от дистрибуторската верига, където на крайния ползвател при продажбата, и по-конкретно на професионалните ползватели, следва да се предостави конкретна информация относно инструкциите за безопасност, свързани с човешкото здраве и околната среда. На непрофесионалните ползватели, които като правило нямат същото образование и не са преминали такова обучение, следва да се дават препоръки, по-конкретно относно безопасното боравене с пестициди и тяхното съхраняване, както и относно обезвреждането на опаковките.
- (9) Предвид евентуални рискове от използването на пестициди, обществеността следва да бъде по-добре информирана относно цялостното въздействие на използването на пестициди посредством кампании за повишаване на осведомеността, информация от търговците на дребно, и други подходящи мерки.
- (10) Доколкото боравенето с пестициди и тяхното прилагане изисква установяване на минимални изисквания за здраве и безопасност на работното място, които да покриват рисковете, породени от излагането на работниците на такива продукти, както и общи и конкретни превантивни мерки за намаляване на тези рискове, тези мерки са предмет на Директива 98/24/ЕО на Съвета от 7 април 1998 г. за опазване на здравето и безопасността на работниците от рискове, свързани с химични агенти на работното място ⁽²⁾ и на Директива 2004/37/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно защитата на работниците от рискове, свързани с експозицията на канцерогени или мутагени по време на работа ⁽³⁾.
- (11) Тъй като Директива 2006/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно машините ⁽⁴⁾, ще предвиди правила относно пускането на пазара на оборудване за прилагане на пестициди, които да гарантират изпълнение на изискванията за околната среда, е уместно, с оглед ограничаване на причиненото от такова оборудване неблагоприятно въздействие на пестицидите върху човешкото здраве и околната среда, да се предвидят системи за редовни технически проверки на оборудването за прилагане на пестициди, което е вече в употреба. Държавите-членки следва да описват в националните си планове за действие по какъв начин ще гарантират изпълнението на тези изисквания.
- (12) Въздушното пръскане на пестициди има потенциал да предизвиква значително неблагоприятно въздействие върху човешкото здраве и околната среда, по-специално при разнасяне. Затова въздушното пръскане следва по принцип да бъде забранено, като се допуска дерогация в случаите, когато то има очевидни предимства, в смисъл на по-слабо въздействие върху човешкото здраве и околната среда, в сравнение с други методи на пръскане, или когато няма реални алтернативи.
- (13) Водната среда е особено чувствителна към пестициди. Затова е необходимо да се обърне особено внимание на избягването на замърсяването на повърхностните и подземните води, като се вземат необходимите мерки, като например създаване на буферни и предпазни зони или засаждане на жив плет покрай повърхностните водни обекти, за да се намали излагането на тези обекти на разнасяне при пръскане, оттичане или изтичане. Размерите на буферните зони следва да се определят, по-конкретно, в зависимост от почвените характеристики, свойствата на пестицидите, както и селскостопанските характеристики на въпросните площи. Използването на пестициди във водоайни зони за питейна вода, на или по протежение на транспортни пътища, напр. железопътни линии, или върху непроницаеми или силно пропускливи повърхности може да породи по-големи рискове от замърсяване на водната среда. Следователно използването на пестициди на такива площи следва да бъде намалено във възможно най-голяма степен или прекратено, ако това е целесъобразно.
- (14) Използването на пестициди може да бъде особено опасно при особено чувствителни площи, като териториите в Natura 2000, защитени в съответствие с Директиви 79/409/ЕО и 92/43/ЕО. На други места, като обществените паркове, спортните или детските площадки, рисковете от излагане на обществеността на пестициди са високи. Следователно използването на пестициди на такива площи следва да бъде забранено, ограничено или произтичащите от такова използване рискове да бъдат сведени до минимум.
- (15) Боравенето с пестициди, в това число тяхното съхраняване, разреждане и смесване, почистването след използване на оборудването за прилагане на пестициди, както и събирането и обезвреждането на останали в резервоарите смеси, празни опаковки и остатъци от пестициди, пораждаат конкретна възможност за нежелано излагане на хора и на околната среда. Затова е целесъобразно да се предвидят конкретни мерки по отношение на

⁽¹⁾ ОВ L 156, 25.6.2003 г., стр. 17.

⁽²⁾ ОВ L 131, 5.5.1998 г., стр. 11.

⁽³⁾ ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 50. Поправена версия в ОВ L 229, 29.6.2004 г., стр. 23.

⁽⁴⁾ ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 24.

тези дейности в допълнение на мерките, предвидени в Директива 2006/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно отпадъците ⁽¹⁾ и в Директива 91/689/ЕО на Съвета от 12 декември 1991 г. относно опасните отпадъци ⁽²⁾. Мерките също така следва да обхващат и непрофесионалните ползватели, тъй като в тази група потребители е много вероятно да се получи неправилно боравене поради липсата им на познания.

- (16) Прилагането от всички земеделци на общите принципи и специфичните за определени култури или сектори насоки на интегрирано управление на вредителите би довело до по-целенасочено използване на всички налични мерки за контрол на вредителите, включително пестицидите. По този начин се допринася за допълнително намаляване на рисковете за човешкото здраве и околната среда и на зависимостта от използването на пестициди. Държавите-членки следва да насърчават управлението на вредителите с ниско равнище на използването на пестициди, и по-специално интегрираното управление на вредителите, и да осигурят необходимите условия и мерки за изпълнението му.
- (17) Тъй като прилагането на принципите за интегрирано управление на вредителите е задължително съгласно Регламент (ЕО) № .../... и настоящата директива, а принципът на субсидиарност се прилага по отношение на начина на прилагане на принципите за интегрирано управление на вредителите, държавите-членки следва да посочват в националните си планове за действие начините за гарантиране на прилагането на принципите за интегрирано управление на вредителите.
- (18) Необходимо е да се отчете постигнатият напредък в намаляването на рисковете и неблагоприятното въздействие от използването на пестициди за човешкото здраве и околната среда. Подходящи за целта средства са хармонизираните показатели за риска, които ще бъдат установени на общностно равнище. Държавите-членки следва да използват тези показатели за управление на риска на национално равнище и за целите на отчитането, докато Комисията следва да изчисли показатели за оценка на напредъка на общностно равнище. Следва да се използват статистически данни, събрани в съответствие с Регламент (ЕО) № .../... на Европейския парламент и на Съвета от ... относно пускането на пазара на продукти за растителна защита ⁽³⁾. Държавите-членки следва да имат правото да използват своите национални показатели в допълнение към хармонизираните общи показатели.
- (19) Държавите-членки следва да определят санкции, приложими при нарушения на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива, и да гарантират изпълнението им. Санкциите следва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.
- (20) Тъй като целта на настоящата директива, а именно защитата на човешкото здраве и околната среда от възможни рискове, свързани с използването на пестициди, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да приеме

мерки, в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, обхватът на настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

- (21) Настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. В частност, тя се стреми към насърчаване на включването в политиките на Общността на високо ниво на защита на околната среда в съответствие с принципите за устойчиво развитие, съгласно член 37 от Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (22) Мерките, необходими за прилагането на настоящата директива следва да се приемат в съответствие с Решение 199/486/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽⁴⁾.
- (23) По-специално, на Комисията следва да бъдат предоставени правомощия за изготвяне и актуализиране на приложенията към настоящата директива. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива, включително чрез допълването ѝ с нови несъществени елементи, те трябва да се приемат в съответствие с процедурата за регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.
- (24) В съответствие с точка 34 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество ⁽⁵⁾ държавите-членки се насърчават да изготвят за себе си и в интерес на Общността свои собствени таблици, които, доколкото е възможно, илюстрират съответствието между настоящата директива и мерките за транспониране и да ги направят обществено достояние,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

Настоящата директива определя рамка за постигане на устойчиво използване на пестицидите чрез намаляване на рисковете и въздействието от използването на пестициди върху човешкото здраве и околната среда и за насърчаване на използването на интегрирано управление на вредителите и алтернативни подходи или техники.

⁽¹⁾ ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 9.

⁽²⁾ ОВ L 377, 31.12.1991 г., стр. 20.

⁽³⁾ ОВ L ...

⁽⁴⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

⁽⁵⁾ ОВ C 321, 31.12.2003 г., стр. 1.

Член 2

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага за пестициди, представляващи продукти за растителна защита, както е определено в член 3, точка 9, буква а).
2. Настоящата директива се прилага, без да се засягат други разпоредби на съответното законодателство на Общността.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „професионален ползвател“ означава всяко лице, което използва пестициди в рамките на професионалната си дейност, включително оператори, технически лица, работодатели и самостоятелно заети лица, както в селското стопанство, така и в други сектори;
- 2) „дистрибутор“ означава всяко физическо или юридическо лице, което предлага пестицид на пазара, включително търговци на едро, търговци на дребно, продавачи и доставчици;
- 3) „консултант“ означава лице, което предоставя съвети относно управлението на вредителите и безопасното използване на пестициди в контекста на професионалните си задължения или като търговска услуга, включително частни самостоятелни и публични консултантски услуги, търговски агенти, производители на храни и търговци на дребно, когато е приложимо за тях.
- 4) „оборудване за прилагане на пестициди“ означава апарат, специално предназначен за прилагане на пестициди, включително аксесоари, които са от съществено значение за ефективното функциониране на това оборудване, като дюзи, манометри, филтри, сита и приспособления за почистване на резервоари;
- 5) „въздушно пръскане“ означава прилагане на пестициди от въздухоплавателно средство (самолет или хеликоптер);
- 6) „интегрирано управление на вредителите“ означава внимателно обмисляне на всички налични методи за растителна защита и последващо интегриране на подходящи мерки за ограничаване на развитието на популациите от вредни организми, за поддържане на икономически и екологично обосновани равнища на използване на продукти за растителна защита и на други форми на намеса и за намаляване или свеждане до минимум на рисковете за човешкото здраве и околната среда. Интегрираното управление на вредителите поставя акцент върху производството на здрави култури с възможно най-малки нарушения на агро-екологичните системи и насърчава естествените механизми за контрол на вредителите;
- 7) „показател за риска“ означава резултата от метод на изчисление, който се използва за оценка на рисковете от пестицидите върху човешкото здраве и/или околната среда;
- 8) понятията „повърхностни води“ и „подземни води“ имат същото значение като понятията, използвани в Директива 2000/60/ЕО;

9) „пестицид“ означава:

- а) продукт за растителна защита, както е определен в Регламент (ЕО) № .../...;
- б) биоцид, както е определен в Директива 98/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 1998 г. относно пускането на пазара на биоциди ⁽¹⁾.

Член 4

Национални планове за действие

1. Държавите-членки приемат национални планове за действие с оглед определяне на цели, мерки и срокове за намаляване на рисковете и въздействието на използването на пестициди върху човешкото здраве и околната среда и за насърчаване на разработването и въвеждането на интегрирано управление на вредителите и на алтернативни подходи или методи, за да се намали зависимостта от използването на пестициди.

При съставянето и преразглеждането на националните си планове за действие държавите-членки вземат предвид социалното, икономическото и екологичното въздействие и въздействието върху човешкото здраве на предвидените мерки. Държавите-членки описват в националните си планове за действие как те ще изпълняват мерките по членове 5-14, за да постигнат целите, посочени в първата алинея на настоящия параграф.

2. До ... (*) държавите-членки представят на Комисията и на останалите държави-членки националните си планове за действие.

Националните планове за действие се преразглеждат най-малко на всеки пет години, като всички съществени промени по тях се докладват своевременно на Комисията.

3. Когато това е уместно, Комисията публикува в интернет получената в съответствие с параграф 2 информация.

4. Предвидените в член 2 от Директива 2003/35/ЕО разпоредби относно участието на обществеността се прилагат по отношение на изготвянето и промяната на националните планове за действие.

ГЛАВА II

Обучение, продажба на пестициди, информация и повишаване на осведоеността

Член 5

Обучение

1. Държавите-членки гарантират на всички професионални ползватели, дистрибутори и консултанти достъп до подходящо обучение. То се състои от начално и допълнително обучение за съответно придобиване и актуализиране на знанията.

⁽¹⁾ ОВ L 123, 24.4.1998 г., стр. 1.

(*) Три години след датата на влизане в сила на настоящата директива.

Обучението има за цел да гарантира, че такива ползватели, дистрибутори и консултанти притежават достатъчно знания по посочените в приложение I въпроси, предвид различните им функции и отговорности.

2. До ... (*) държавите-членки установяват системи за сертифициране и определят компетентните органи, които да отговарят за въвеждането им. Като минимум тези сертификати доказват наличието на достатъчно знания по посочените в приложение I въпроси, придобити от професионалните ползватели, дистрибутори и консултанти чрез преминаване на обучение или по друг начин.

Системите за сертифициране съдържат изисквания и процедури за предоставяне, запазване в действие и отнемане на сертификати.

3. Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива за изменение на Приложение I с цел отчитане на научно-техническия прогрес се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 19, параграф 2.

Член 6

Изисквания за продажба на пестициди

1. Държавите-членки гарантират, че поне тези дистрибутори, които продават пестициди на професионални ползватели, имат сред своя персонал достатъчно служители, притежаващи посочения в член 5, параграф 2 сертификат. Такива лица са на разположение по време на продажбата, за да предоставят адекватна информация на клиентите относно използването на пестициди, както и инструкции за безопасност по отношение на човешкото здраве и околната среда с оглед на въпросния продукт.

2. Държавите-членки предприемат необходимите мерки за ограничаване на продажбите на разрешени за професионално използване пестициди, до лица, притежаващи посочения в член 5, параграф 2 сертификат.

3. Държавите-членки изискват от дистрибуторите, продаващи пестициди на непрофесионални ползватели, да осигурят обща информация относно рисковете, свързани с използването на пестициди, по-специално относно опасностите, излагането на опасност, правилното съхранение, боравенето, прилагането и безопасното обезвреждане в съответствие с общностното законодателство за отпадъците, както и относно нискорискови алтернативи. Държавите-членки могат да изискат предоставянето на тази информация от производителите на пестициди.

4. Предвидените в параграфи 1 и 2 мерки се установяват до ... (**).

Член 7

Информация и повишаване на осведомеността

Държавите-членки предприемат мерки за информиране на широката общественост, както и за насърчаване и улесняване на осведомеността на обществеността и предоставянето на точна и

(*) Четири години след датата на влизане в сила на настоящата директива.
(**) Шест години след датата на влизане в сила на настоящата директива.

балансирана информация относно пестицидите, по-специално що се отнася до рисковете за човешкото здраве, нецелевите организми и околната среда, както и относно използването на нехимични алтернативи.

ГЛАВА III

Оборудване за прилагане на пестициди

Член 8

Проверка на използваното оборудване

1. Държавите-членки гарантират, че използването за професионални цели оборудване за прилагане на пестициди подлежи на редовни проверки. До 2020 г. периодът между проверките не надвишава пет години, като след тази дата той не надвишава три години.

2. До ... (***) държавите-членки гарантират провеждането на поне една проверка на оборудването за прилагане на пестициди. След тази дата само оборудването за прилагане на пестициди, което успешно е преминало проверката се използва за професионални цели.

Новото оборудване се проверява най-малко веднъж в рамките на 5 години след закупуването.

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 и след оценка на риска за човешкото здраве и околната среда, включително оценка на степента на използване на оборудването, държавите-членки могат:

a) да прилагат различни графици и интервали на проверки на оборудването за прилагане на пестициди, което не се използва за пръскане на пестициди, на оборудването за ръчно прилагане на пестициди или гръбните пръскачки; и допълнителното оборудване за прилагане на пестициди, което се изброява в националния план за действие, предвиден в член 4, което представлява използване в ограничен мащаб.

Никога следното допълнително оборудване за прилагане на пестициди не се счита за представляващо използване в ограничен мащаб:

- i) оборудване за пръскане, прикрепено към влак или въздухоплавателно средство.
- ii) шанги за пръскачки, по-дълги от 3 м, включително такива, които са прикрепени към сеитбено оборудване.

b) да освободят от проверки оборудването за ръчно прилагане на пестициди или гръбните пръскачки.

4. Проверките отчитат дали оборудването за прилагане на пестициди отговаря на посочените в приложение II изисквания, за да се постигне високо ниво на защита на човешкото здраве и опазване на околната среда.

Приема се, че оборудването за прилагане на пестициди, което отговаря на хармонизираните стандарти, разработени съгласно член 18, параграф 1, отговаря на основните изисквания за здраве и безопасност и околна среда.

(***) Седем години след датата на влизане в сила на настоящата директива.

5. Професионалните ползватели извършват редовно калибриране и технически проверки на оборудването за прилагане на пестициди в съответствие със съответното обучение, извършено съгласно член 5.

6. Държавите-членки определят органите, които отговарят за въвеждането на системите за проверка, и информират Комисията за това.

Всяка държава-членка установява системи за сертифициране, предназначени да позволят контрол на проверките и признат сертификатите, издадени в други държави-членки, в съответствие с посочените в параграф 4 изисквания и когато периода от последната направена проверка в друга държава-членка е равен или по-кратък от периода на интервала за проверки, приложим на нейната собствена територия.

Държавите-членки се стремят да признаят сертификатите, издадени в други държави-членки, стига да са спазени посочените в параграф 1 интервали на проверка.

7. Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива за изменение на Приложение II с цел отчитане на научно-техническия прогрес се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 19, параграф 2.

ГЛАВА IV

Специфични практики и употреби

Член 9

Въздушно пръскане

1. Държавите-членки гарантират, че въздушното пръскане е забранено.

2. Чрез дерогация от параграф 1, въздушното пръскане може да бъде позволено единствено в специални случаи, при положение че са изпълнени следните условия:

- а) трябва да липсват реални алтернативи или да са налице ясни предимства, що се касае до намаляването на въздействието върху човешкото здраве и околната среда, в сравнение с наземното прилагане на пестициди;
- б) за използваните пестициди трябва да има изрично одобрение за въздушно пръскане, издадено от държавата-членка след конкретна оценка на рисковете от такова пръскане;
- в) операторът, който извършва въздушното пръскане, трябва да притежава посочения в член 5, параграф 2 сертификат. По време на преходния период, през който все още не са въведени системите за сертифициране, държавите-членки могат да приемат друго доказателство за компетентност;
- г) предприятието, отговарящо за прилагане на пестициди чрез въздушно пръскане, се сертифицира от органа, компетентен за

разрешаване на използването на оборудване и въздухоплавателни средства за въздушно прилагане на пестициди.

3. Държавите-членки посочват органите, компетентни за определяне на конкретните условия, при които може да се извършва въздушното пръскане, и оповестяват информация за културите, площите и обстоятелствата и специалните изисквания за прилагане, включително метеорологичните условия, по отношение на които може да се разреши въздушно пръскане.

Компетентните органи посочват мерките, необходими за предупреждаване на жители и минувачи и за опазване на околната среда в близост до обработваната площ.

4. Професионален ползвател, който желае да прилага пестициди чрез въздушно пръскане, своевременно подава заявление до компетентния орган за прилагане на пестициди чрез въздушно пръскане заедно с доказателство, че са изпълнени условията, посочени в параграфи 2 и 3. Държавите-членки могат да предвидят да се смятат за одобрени заявленията, за които не е получен отговор за взетото решение в срока, посочен от компетентните органи.

5. Чрез подходящо наблюдение държавите-членки гарантират изпълнението на посочените в параграфи 2 и 3 условия.

6. Компетентните органи съхраняват документация за подадените по параграф 4 заявления.

Член 10

Специални мерки за опазване на водната среда и на питейната вода

1. Държавите-членки осигуряват приемането на подходящи мерки за защита на водната среда и на питейната вода от въздействието на пестицидите. Тези мерки поддържат и са съвместими със съответните разпоредби на Директива 2000/60/ЕО и на Регламент (ЕО) № .../....

2. Мерките, предвидени в параграф 1, включват:

- а) даване на предимство на пестициди, които не са класифицирани като опасни за водната среда съгласно Директива 1999/45/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1999 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно класифицирането, опаковането и етикетването на опасни препарати ⁽¹⁾, нито съдържат приоритетни опасни вещества, съгласно установеното в член 16, параграф 3 от Директива 2000/60/ЕО;
- б) даване на предимство на най-ефикасните техники за прилагане, като използването на оборудване за прилагане на пестициди за ограничено разпръскване, по-специално за вертикалните култури като хмелни насаждения и такива, които се намират в овощни градини и лозя;

⁽¹⁾ ОВ L 200, 30.7.1999 г., стр. 1.

- в) използване на мерки за намаляване на рисковете от замърсяване извън района на прилагане поради разнасяне на пестицида при пръскане, оттичане или изтичане. При необходимост те включват установяване на буферни зони с подходящ размер за защита на водните нецелеви организми, както и на предпазни зони за повърхностни и подземни водни обекти, които се използват като вододайни зони за питейна вода, където не трябва да се използват или съхраняват пестициди;
- г) Намаляване, доколкото е възможно, или прекратяване, ако е подходящо, на прилагането на пестициди върху или по протежението на пътища, железопътни линии, силно пропускливи повърхности или друга инфраструктура, разположена в близост до повърхностни или подземни води, или върху непроницаеми повърхности, при които съществува голям риск от изтичане в повърхностните води или в канализационните мрежи.

Член 11

Намаляване на използването или на рисковете от пестициди за определени площи

Държавите-членки осигуряват, при надлежно отчитане на необходимата хигиена и изискванията за обществена безопасност и биологичното разнообразие, или на резултатите от съответните оценки на риска, забрана и ограничаване на използването на пестициди или свеждане до минимум на произтичащите от това използване рискове, по отношение на:

- 1) площи, използвани от обществеността или от уязвими групи от населението, като паркове, обществени градини, спортни, училищни и детски площадки;
- 2) защитени територии, посочени в Директива 2000/60/ЕО, или други площи, определени с цел прилагане на необходимите мерки за съхраняване в съответствие с разпоредбите на Директиви 79/409/ЕИО и 92/43/ЕИО;
- 3) неотдавна обработени площи, използвани от или достъпни за селскостопански работници.

Член 12

Боравене със и съхранение на пестициди и обработка на техните опаковки и остатъчни количества

1. Държавите-членки приемат необходимите мерки, за да гарантират, че следните дейности, извършвани от професионални ползватели или където е приложимо, дистрибутори, не застрашават човешкото здраве или околната среда:

- а) съхранение, боравене със, разреждане и смесване на пестициди преди тяхното прилагане;
- б) боравене с опаковки и пестицидни остатъци;
- в) обезвреждане на смеси, останали в резервоара след прилагането на пестициди;
- г) почистване на използваното оборудване след прилагането;
- д) възстановяване или обезвреждане на пестицидните остатъци и техните опаковки в съответствие с общностното законодателство относно отпадъците.

2. Държавите-членки вземат всички необходими мерки по отношение на пестицидите, разрешени за използване от непрофе-

сионални ползватели, с оглед предотвратяване на опасни действия при боравенето с тях. Тези мерки могат да включват използването на пестициди с ниска токсичност, готови за използване формули и ограничения по отношение на размера на контейнерите или опаковката.

3. Държавите-членки осигуряват изграждане на помещенията за съхранение на пестициди за професионално използване по начин, позволяващ предотвратяването на нежелано изтичане. Особено внимание трябва да се обърне на местонахождението, размера и строителните материали.

Член 13

Интегрирано управление на вредителите

1. Държавите-членки вземат необходимите мерки за насърчаване на ниско равнище на използване на пестициди при управление на вредителите, като дават предимство, винаги когато това е възможно, на използването на нехимични методи и други практики и продукти измежду наличните за даден причинен от вредители проблем, които представляват най-малък риск за човешкото здраве и околната среда. Управлението на вредителите с ниско равнище на използване на пестициди включва интегрираното управление на вредителите, както и биологично земеделие, съгласно Регламент (ЕО) № 834/2007 от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти (¹).

2. Държавите-членки създават или подкрепят създаването на необходимите условия за прилагане на интегрираното управление на вредителите. По-специално те гарантират, че професионалните ползватели разполагат с информация, с инструменти за наблюдение на вредителите и за вземане на решения, както и с консултантски услуги по въпросите на интегрираното управление на вредителите.

3. До 30 юни 2013 г. държавите-членки докладват на Комисията относно прилагането на параграфи 1 и 2, и по-специално дали са налице необходимите условия за изпълнение на интегрираното управление на вредителите.

4. До 1 януари 2014 г. държавите-членки посочват в националните си планове за действие, посочени в член 4, как те осигуряват прилагането от всички професионални ползватели на посочените в приложение III общи принципи за интегрирано управление на вредителите

Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива за изменение на Приложение III с цел отчитане на научно-техническия прогрес се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 19, параграф 2.

5. Държавите-членки предприемат подходящи инициативи за насърчаване на професионалните ползватели да прилагат на доброволна основа специфичните за определени култури или сектори насоки за интегрирано управление на вредителите. Публичните органи и/или организации, които представляват определени професионални ползватели, могат да изготвят такива насоки. В своите национални планове за действие, изготвени в съответствие с член 4, държавите-членки се позовават на онези насоки, които считат за уместни и подходящи.

(¹) ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1.

ГЛАВА V

Показатели, докладване и обмен на информация

Член 14

Показатели

1. Установяват се хармонизирани показатели за риска, съгласно посоченото в приложение IV. Въпреки това държавите-членки могат да продължат да използват съществуващите национални показатели или да приемат други подходящи показатели в допълнение към вече хармонизираните.

Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива за изменение на Приложение IV с цел отчитане на научно-техническия прогрес се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 19, параграф 2.

2. Държавите-членки:

- a) изчисляват хармонизираните показатели за риска, съгласно посоченото в параграф 1, като използват статистически данни, събрани съгласно Регламент (ЕО) № .../..., заедно с други подходящи данни;
- b) идентифицират тенденциите в използването на определени активни вещества;
- в) установяват приоритетни обекти, като активни вещества, култури, региони или практики, изискващи специално внимание или добри практики, които могат да бъдат използвани като примери с оглед постигане на целите на настоящата директива за намаляване на рисковете и на въздействието от използване на пестициди върху човешкото здраве и околната среда, както и за насърчаване на разработването и въвеждането на интегрирано управление на вредителите и на алтернативни подходи и техники с цел намаляване на зависимостта от използването на пестициди.

3. Държавите-членки съобщават на Комисията и на останалите държави-членки резултатите от извършените в съответствие с параграф 2 оценки.

4. Комисията изчислява показателите за риска на общностно равнище като използва статистически данни, събрани съгласно Регламент (ЕО) № .../..., и други подходящи данни, за да установи тенденциите в рисковете, произтичащи от използването на пестициди.

Комисията също така използва тези данни и информация за оценка на напредъка относно постигането на целите на други общностни политики, насочени към намаляване на въздействието на пестицидите върху човешкото здраве и околната среда.

Член 15

Докладване

Комисията редовно представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за напредъка, постигнат в изпълнението на настоящата директива, придружен, когато това е уместно, от предложения за изменения.

ГЛАВА VI

Заключителни разпоредби

Член 16

Санкции

Държавите-членки установяват санкции за нарушения на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива, и вземат всички необходими мерки за осигуряване прилагането на тези санкции. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.

Държавите-членки нотифицират тези разпоредби на Комисията по ... (*) и я уведомяват незабавно за всяко последващо изменение.

Член 17

Такси

1. Държавите-членки могат да си възстановят разходите, свързани с извършена от тях дейност вследствие на поети по настоящата директива задължения, посредством такси.

2. Държавите-членки гарантират, че посочените в параграф 1 такси се определят по прозрачен начин и съответстват на реалните разходи за съответните дейности.

Член 18

Стандартизация

1. Стандартите посочени в член 8, параграф 4 от настоящата директива се установяват в съответствие с процедурата, предвидена в член 6, параграф 3 от Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г. за определяне на процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество ⁽¹⁾.

Искането за разработване на тези стандарти може да се състави в консултация с комитета, посочен в член 19, параграф 1.

2. Комисията публикува източниците на стандартите в *Официален вестник на Европейския съюз*.

3. Когато държава-членка или Комисията счете, че даден стандарт не изпълнява напълно основните изисквания, които урежда, Комисията или въпросната държава-членка посочва аргументите си и поставя въпроса пред комитета, създаден с Директива 98/34/ЕО. Този комитет дава незабавно становището си.

Предвид становището на комитета, Комисията решава дали да публикува източниците на съответния хармонизиран стандарт в *Официален вестник на Европейския съюз*, или да не ги публикува, да ги публикува с ограничения, да запази съществуващите източници, да ги запази с ограничения, или да ги оттегли.

(*) Три години след датата на влизане в сила на настоящата директива.
(¹) ОВ L 204, 21.7.1998 г., стр. 37.

Член 19

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Постоянен комитет по проблемите на хранителната верига и здравето на животните, създаден по член 58 от Регламент (ЕО) № 178/2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните ⁽¹⁾.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5а, параграфи 1-4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 20

Разходи

С оглед подкрепа на установяването на хармонизирана политика и системи в областта на устойчивото използване на пестициди, Комисията може да финансира:

- 1) разработването на хармонизирана система, включително подходяща база данни за събиране и съхраняване на цялата информация, свързана с показателите за риска от пестициди, както и за предоставяне на такава информация на компетентните органи, на други заинтересовани страни и на обществеността;
- 2) извършването на проучвания, необходими за подготовката и изготвянето на законодателство, включително адаптиране на приложенията към настоящата директива към техническия прогрес;
- 3) разработването на ръководства и най-добри практики за улесняване на изпълнението на настоящата директива.

Член 21

Транспониране

1. Държавите-членки привеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива до ... (*).

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 22

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 23

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент

Председател

...

За Съвета

Председател

...

(¹) ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1.

(*) Две години след влизането в сила на настоящата директива.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Теми за обучение, посочени в член 5

1. Цялото законодателство, свързано с пестицидите и тяхното използване.
 2. Опасностите и рисковете, свързани с пестицидите, както и начините за тяхното идентифициране и контрол, и по-специално:
 - а) рискове за хората (оператори, жители, минувачи, хора, влизащи в обработени площи, както и хора, боравещи с или консумиращи третиранни продукти), и начините, по които фактори като пушенето увеличават тези рискове;
 - б) симптоми на отравяне с пестициди и мерки за първа помощ;
 - в) рискове за нецелевите растения, полезни насекоми, дива природа, биологично разнообразие и околната среда като цяло.
 3. Основните знания за стратегиите и техниките за интегрирано управление на вредителите, стратегиите и техники за интегрирано управление на растителните култури, принципите на биологичното земеделие, информацията относно общите принципи и специфичните за определени култури или сектори насоки за интегрирано управление на вредителите.
 4. Въвеждане на сравнителната оценка на равнище ползватели с цел подпомагане на професионалните ползватели да направят най-подходящия избор на пестициди с минимални странични ефекти за човешкото здраве, нецелевите организми и околната среда измежду всички разрешени продукти за даден причинен от вредители проблем в дадена ситуация.
 5. Мерки за свеждане до минимум на рисковете за хора, нецелеви организми, и околната среда: безопасни трудови практики за съхранение, боравене с и смесване на пестициди, както и за обезвреждане на празни опаковки, други замърсени материали и пестицидни остатъци (включително смеси от резервоари), независимо дали в концентрирана или в разредена форма; препоръчителен начин за контрол на излагането на операторите (лични предпазни средства).
 6. Процедурите за подготовка за работа на оборудването за прилагане на пестициди, включително калибрирането му, както и за експлоатацията му с минимални рискове за ползвателя, за други хора, за нецелеви животински и растителни видове, за биологичното разнообразие и за околната среда.
 7. Използването на оборудването за прилагане на пестициди и неговата поддръжка, специфичните техники за пръскане (напр. пръскане с малки обеми, дози за ограничено разпръскване), както и целите на техническата проверка на използваните пръскачки и начините за подобряване на качеството на пръскането.
 8. Спешните действия за защита на човешкото здраве и на околната среда при случайно изтичане и замърсяване.
 9. Структурите за наблюдение на здравето и за достъп до грижи с цел подаването на информация за всички инциденти или за предполагаеми инциденти.
 10. Поддържането на архив за всяко използване на пестициди, съгласно съответното законодателство.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Здравни и екологични изисквания и изисквания за безопасност, свързани с проверката на оборудването за прилагане на пестициди

Проверката на оборудването за прилагане на пестициди обхваща всички аспекти, които са важни за постигането на висока степен на безопасност и защита на човешкото здраве и околната среда. Следва да се осигури пълна ефективност на операциите по прилагане на пестициди чрез правилно функциониране на устройствата и функциите на оборудването, за да се гарантира постигането на следните цели.

Оборудването за прилагане на пестициди трябва да функционира надеждно и да бъде използвано правилно и по предназначение, като се гарантира правилното дозиране и разпределение на пестицидите. Оборудването трябва да бъде в състояние, позволяващо цялостното му напълване и изпразване по безопасен и лесен начин, като се предотвратява изтичането на пестициди. То трябва също да позволява лесно и цялостно почистване. Оборудването трябва също да гарантира безопасно изпълнение на операциите и да може да бъде контролирано и незабавно спирано от мястото на оператора. Където е необходимо, настройките трябва да бъдат прости, прецизни и да могат да бъдат възпроизведени.

Следва да се обърне специално внимание на:

1) Задвижващи части

Защитните кожуси на карданните валове и на съединителните валове са монтирани и в добро състояние, а защитните устройства и всички движещи се или въртящи се части за задвижване работят изправно с цел осигуряване на сигурността на оператора.

2) Помпа

Капацитетът на помпата съответства на потребностите на оборудването, а помпата трябва да функционира правилно с цел осигуряване на стабилен и надежден темп на прилагане. От помпата не трябва да има изтичане.

3) Разбъркване

Устройствата за разбъркване трябва да осигуряват правилна рецикулация с цел постигане на равномерна концентрация в резервоара на целия обем на разтвора за пръскане.

4) Резервоар за разтвор за пръскане

Резервоарите за разтвора за пръскане, включително показателят за съдържанието на резервоара, устройствата за пълнене, ситата и филтрите, системите за изпразване и за промиване и устройствата за разбъркване функционират по начин, който свежда до минимум възможностите за случайно изтичане, за неравномерно разпределение на концентрацията, за излагане на оператора на въздействие и за остатъчни количества.

5) Системи за измерване, контрол и регулиране

Всички устройства за измерване, включване и изключване, за настройка на налягането и/или на дебита са добре калибрирани, функционират надеждно и няма изтичане. Контролът на налягането и функционирането на устройствата за настройка на налягането се извършва лесно по време на прилагането на пестициди. Устройствата за настройка на налягането поддържат постоянно работно налягане при постоянно въртене на помпата, за да се гарантира стабилен и надежден темп на прилагане.

6) Тръби и маркучи

Маркучите и тръбите трябва да са в добро състояние, за да се предотвратят нарушения в потока на течността или случайно изтичане при повреда. От тръбите или маркучите не трябва да има изтичане, когато оперират при максимално възможното за системата налягане.

7) Филтри

С цел предотвратяване на завихряне и неравномерно разпръскване, филтрите трябва да са в добро състояние, а размерът на мрежите на филтрите да отговаря на размера на монтираните на пръскачката дюзи. Където има такива, индикаторните системи за запушване на филтрите да функционират правилно.

8) Щанги на пръскачки (за оборудване за разпръскване на пестициди чрез щанги с хоризонтално положение, разположени в близост до обработваните растения или материали)

Щангата на пръскачката трябва да е в добро състояние и да е стабилна във всички посоки. Системите за закрепване и настройка и устройствата за намаляване на нежелани движения и за балансиране на наклони трябва да функционират надеждно.

9) Дюзи

Дюзите трябва да функционират правилно, за да се контролира капенето, когато пръскането бъде преустановено. С цел да се гарантира равномерно разпръскване дебитът на всяка отделна дюза не се отклонява значително от данните в предоставените от производителя таблици за дебит.

10) Разпределение

Напречното или вертикално (в случай на прилагане при вертикални култури) разпределение на сместа за пръскане и разпределението в посоката на движение трябва да са съответно равномерни.

11) Вентилатор (за съоръжения, разпръскващи пестициди с помощта на въздуха)

Вентилаторът трябва да е в добро състояние и да гарантира стабилна и надеждна въздушна струя.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Общи принципи на интегрираното управление на вредителите

1. Предотвратяването и/или премахването на вредни организми следва да се постига или подпомага, по-специално чрез:
 - сеитбообръщение на културите;
 - използване на подходящи селскостопански техники (напр. техника на предварително подготвени разсадни лехи, време и гъстота на сеитба, подсяване, оптимално разстояние между културите, консервационна оран, хигиенни мерки и подрязване на дървета);
 - използване, когато е подходящо, на устойчиви/толерантни сортове растения и на стандартни/сертифицирани семена и посадъчен материал;
 - използване на балансирано торене, обработка с вар и практики за напояване/дренаж;
 - предотвратяване на разпространението на вредни организми чрез хигиенни мерки (т.е. чрез редовно почистване на машините и на оборудването);
 - защита и укрепване на важни полезни организми, напр. чрез подходящи мерки за растителна защита или използване на екологични инфраструктури в и извън производствените площи.
2. Вредните организми трябва да бъдат наблюдавани посредством подходящи методи и инструменти, когато има такива. Такива подходящи инструменти следва да включват наблюдения, както и научнообосновани системи за предупреждаване, прогнозиране и ранно диагностициране, когато е възможно, както и ползване на консултации от експерти.
3. Въз основа на резултатите от наблюдението професионалният ползвател трябва да реши дали и кога да прилага мерки за растителна защита. Определящ фактор при вземането на решения са строгите и научно обосновани прагови стойности. Преди обработването трябва да се вземат предвид, при възможност, определените за региона прагови нива за вредните организми, конкретните площи, култури и климатични условия.
4. Устойчивите биологични, физически и други нехимични методи трябва да се предпочитат пред химичните методи, ако осигуряват задоволително равнище на контрол на вредителите.
5. Прилаганите пестициди следва да бъдат възможно най-специфични по отношение на целта и да имат минимални странични ефекти върху човешкото здраве, нецелевите организми и околната среда.
6. Професионалният ползвател следва да ограничава използването на пестициди и други форми на намеса до необходимата степен, например посредством намалени дози, намалена честота на прилагане или частично прилагане, когато прецени, че степента на риск за растителността е приемлива и не се увеличава опасността за развитие на устойчивост при популации на вредни организми.
7. Когато е известна опасността от развитие на устойчивост по отношение на мярка за растителна защита и когато степента на наличие на вредни организми изисква нееднократно прилагане на пестициди върху растителните култури, следва да се прилагат наличните стратегии срещу развитието на устойчивост, с цел запазване на ефективността на продуктите. Това може да включва използването на няколко пестициди с различни начини на действие.
8. Въз основа на документацията относно използването на пестициди и на наблюдението на вредните организми, професионалният ползвател следва да проверява доколко са успешни прилаганите мерки за растителна защита.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Хармонизирани показатели на риска

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 18 юли 2006 г. Комисията представи на Съвета предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчиво използване на пестицидите. Предложението се основава на член 175, параграф 1 от Договора.
2. Европейският парламент прие своето становище на първо четене на 23 октомври 2007 г. ⁽¹⁾ Икономическият и социален комитет и Комитетът на регионите дадоха своите становища съответно на 14 март и на 1 февруари 2007 г.
3. На 19 май 2008 г. Съветът прие своята обща позиция в съответствие с член 251 от Договора.

II. ЦЕЛИ

Предложението цели опазване на здравето на хората и на животните и на околната среда от неблагоприятното въздействие на използването на пестициди в земеделието и екосистемата. Предложението има за цел да намали риска от използването на пестициди по начин, съответстващ на необходимата защита на културите.

В него се предвижда по-специално:

- разработването на национални планове за действие (НПД) за намаляване на риска и въздействието на използването на пестициди върху човешкото здраве и околната среда;
- предоставяне на информация, повишаване на осведомеността и обучение на консултанти и професионални потребители на пестициди;
- конкретни изисквания за продажбата на пестициди;
- редовна проверка на оборудването за прилагане на пестициди;
- забрана на въздушното пръскане с възможни дерогации;
- специфични мерки за опазване на водната среда от замърсяване с пестициди;
- ограничаване на използването на пестициди в определени райони;
- изисквания за боравенето със и съхранението на пестициди и техните опаковки и остатъци;
- определяне на задължителни стандарти за интегрирана борба с вредителите; както и
- определяне на рискови показатели за измерване на напредъка при използването на пестициди.

III. АНАЛИЗ НА ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

1. Общи бележки

Общата позиция на Съвета съответства като цяло на позицията на Комисията и на Европейския парламент, доколкото тя:

- потвърждава целите и повечето от мерките, които бяха предложени от Комисията и подкрепени от Европейския парламент;
- включва много от измененията, приети на първо четене от Европейския парламент.

Изменения 6, 17, 43, 49, 52, 60, 61, 62, 63, 68, 85, 93, 95, 103, 106, 112, 122, 137 и 155 са включени изцяло.

Изменения 13, 18, 29, 35, 36, 39, 42, 48, 51, 54, 59, 64, 87, 90, 114, 146 и 164 са възприети по същество или са включени частично.

Изменения 1, 5, 16, 22, 23, 28, 30, 32, 37, 40, 55, 57, 58, 69, 72, 77, 84, 88, 91, 96, 98, 99, 102, 104, 120, 121, 138, 139 не са включени, тъй като Съветът споделя позицията на Комисията.

⁽¹⁾ Док. 14183/07.

Изменения 2-4, 7-11, 15, 19-21, 24-27, 31, 33, 44, 46, 47, 50, 53, 56, 65, 66, 70, 71, 74, 76, 78, 79, 81-83, 92, 94, 97, 100, 101, 105, 107-111, 113, 115-119, 133, 135, 141, 143, 151 и 153, които бяха приети от Комисията, не са включени в общата позиция, тъй като становището на Съвета се различава от това на Комисията.

Общата позиция включва също и други изменения, които не са предвидени от Европейския парламент и които отчитат редица безпокойства, изразени от държавите-членки в хода на преговорите.

Бяха въведени също и голям брой технически и редакционни изменения с оглед определяне на обхвата на някои разпоредби, внасяне на повече яснота на формулировките в директивата и по-голямо съответствие с формулировката на проекта за регламент относно пускането на пазара, гарантиране на правна сигурност или постигане на по-голяма степен на съответствие с други правни инструменти на Общността.

Комисията одобри общата позиция, съгласувана от Съвета.

2. Конкретни бележки

Правно основание

Изменение 1 не беше прието от Съвета, тъй като той счете, че член 175, параграф 1 представлява правилно и достатъчно правно основание.

Определения

В първоначалното предложение бяха направени следните промени:

- определението на „използване“ беше заличено, защото беше сметено за ненужно;
- в определението за „консултант“ беше включено понятието за професионален капацитет или търговска услуга;
- определенията за „оборудване за прилагане на пестициди“ и „принадлежности за прилагане на пестициди“ бяха обединени;
- определението за „интегрирана борба с вредителите“ беше пренесено от предложението за регламент относно пускането на пазара на продукти за растителна защита към настоящото предложение; както и
- бяха добавени определения за „повърхностни води“ и „подпочвени води“.

Изменение 29 за въвеждане на определение на пестицидите като продукти за растителна защита беше включено в общата позиция, въпреки че Комисията го отхвърли. Съветът включи в това определение и биоцидите.

Национални планове за действие

Становищата на Парламента и на Съвета съвпаднаха по следните въпроси:

- държавите-членки следва да вземат под внимание въздействието на предвидените мерки върху здравето;
- националните планове за действие следва да описват по какъв начин държавите-членки прилагат директивата (по-специално мерките, произтичащи от членове 5 до 14) с цел намаляване на зависимостта от използването на пестициди;
- информацията, получавана от Комисията относно тези национални планове за действие, следва да бъде публикувана в интернет.

Съветът не счете за подходящо да вземе предвид останалите изменения, по-специално определянето на количествени цели за намаляване на използването на пестициди. Съветът предпочете да се съсредоточи по-скоро върху намаляването на рисковете отколкото да набелязва цели за намаляване на използването на пестициди.

Обучение

Съветът въведе разпоредби, за да гарантира, че се предлага както първоначално, така и последващо обучение. Тази задължителност беше споделена и от Европейския парламент. Съветът прие също и едно от предложенията на Европейския парламент за приложение I относно въвеждане в сравнителната оценка с цел подпомагане на професионалните потребители да изберат подходящ пестицид с най-малки вредни въздействия върху човека и околната среда.

Съветът счете също, че е от полза да се уточни, че при обучението следва да се вземат под внимание различните функции и отговорности на лицата, които боравят с пестициди: потребители, дистрибутори и консултанти. В допълнение Съветът въведе разпоредба, която предвижда, че създадените от държавите-членки системи за сертификация на обучението включват изисквания и процедури за предоставяне, запазване и отнемане на сертификати.

Изисквания за продажба на пестициди

Съветът прие предложението на Парламента лицата, продаващи пестициди на професионални потребители, да дават консултации не само относно използването на самите пестициди, но също и относно инструкциите за безопасност, свързани с човешкото здраве и околната среда.

Съветът добави и изискването дистрибуторите, които продават пестициди на непрофесионални потребители, допълнително да предоставят информация относно нискорискови продукти. Освен това Съветът измени този член, за да се позволи на притежаващото сертификат лице да не присъства лично, но да бъде на разположение по друг начин. Съветът счете, че е необходимо да се осигури тази гъвкавост на малките търговци на дребно.

Информация и повишаване на осведомеността

Европейският парламент съществено разшири член 7, но Съветът не беше в състояние да приеме всички негови предложения. Въпреки това Съветът прие изискването предоставяната на обществеността информация относно пестицидите да бъде точна и балансирана.

Проверка на използваното оборудване

Съветът прие всички изменения на Парламента, свързани с проверката на оборудването за професионална употреба, с изключение на едно. Съветът, както и Парламентът, счете, че е необходимо да се уточнят периодите между проверките, но отиде малко по-далеч като поиска по-кратки периоди между проверките след 2020 г.

Въпреки това Съветът счете, че не би било пропорционално да се изисква проверка на всяко оборудване за ръчно прилагане на пестициди или на гръбните пръскачки и предвиди възможност за освобождаването им от проверки. Съветът включи също и възможността след извършване на оценка на риска да се прилагат различни графици и периоди между проверките за някои видове оборудване, използвано в по-малка степен.

Освен това Съветът счете и че е необходимо да се изисква от професионалните потребители да извършват редовно калибриране и технически проверки на оборудването за прилагане на пестициди.

На последно място, Съветът реши, че държавите-членки следва да въведат система за сертифициране с взаимно признаване.

Въздушно пръскане

Въпреки че Съветът е съгласен с Парламента относно общия подход към този въпрос и приема изменение 63 и част от изменение 64, той счете за ненужни измененията, които рискуват да създадат излишна административна тежест на компетентните органи.

Съветът измени първоначалното предложение като уточни, че използваните продукти трябва да бъдат одобрявани след оценка на риска и че предприятията, извършващи въздушно пръскане, трябва да бъдат сертифицирани, и въведе възможността за мълчаливо одобрение от компетентните органи на молбите за прилагането на въздушно пръскане след изтичането на определен срок.

Специфични мерки за опазване на водната среда

Съветът включи изменение 68, за да изтъкне значението на опазването на питейната вода. Член 10 също беше изменен с цел да се даде предимство на пестициди, които не съдържат приоритетни опасни вещества.

По отношение на изменение 70 относно задължителното определяне на буферни зони, Съветът счете, че е по-подходящо в член 10 да бъде включена по-широк набор от мерки за намаляване на риска, които при необходимост биха могли да се прилагат.

Намаляване на използването или на рисковете от пестициди за определени райони

Текстът беше преработен с цел да се даде възможност на държавите-членки да сведат до минимум рисковете от пестициди при използването им в тези конкретни райони. Съветът не можеше да приеме измененията на Парламента в тази област.

Боравене, съхраняване и третиране на опаковки и пестицидни остатъци

Съветът преформулира текста на параграфи 1 и 3 от член 12, за да поясни, че тези мерки се прилагат само към професионалните потребители и, при необходимост, към консултантите. Съветът добави също и разпоредба относно оползотворяването и обезвреждането на пестицидни остатъци и опаковки. Съветът не счете измененията на Парламента за подходящи.

Интегрирана борба с вредителите

Становищата на Съвета и Парламента съпадат по същество по този въпрос. По-специално Съветът може да подкрепи изменения 85 и 122 на Парламента за включване в предложението на ново приложение, съдържащо общите принципи на интегрираната борба с вредителите. Съветът може също да се съгласи частично с изменения 164 и 87.

Освен това Съветът замени термина „нископестицидно земеделие“ с „нископестицидна борба с вредителите“ и уточни, че това понятие включва интегрирана борба с вредителите и биологично земеделие.

Показатели

Съветът се съгласи с Комисията, че измененията, включващи използването, не са подходящи. Съветът прие само част от изменение 93 и принципа, включен в изменение 95.

Комитология

Съветът прие измененията за адаптиране на някои членове към новото решение за комитология (17, 52, 62, 103, 137 и 155).

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Съветът счита, че неговата обща позиция представлява балансирано и реалистично решение на редица безпокойства, изразени по отношение на предложението на Комисията и очаква конструктивна дискусия с Европейския парламент с оглед постигането на приложимо споразумение по настоящата директива.

ОБЩА ПОЗИЦИЯ (ЕО) № 22/2008

приета от Съвета на 23 юни 2008 година

с оглед приемането на Директива 2008/.../ЕО на Европейския парламент и на Съвета от ... относно летищните такси

(текст от значение за ЕИП)

(2008/С 254 E/02)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 80, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението от Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Главна задача и основна търговска дейност на летищата е да осигуряват обслужването на самолетите от кацане до излитане, както и на пътниците и товарите, така че въздушните превозвачи да могат да предоставят транспортни въздухоплавателни услуги. За тази цел летищата предоставят редица съоръжения и услуги, свързани с експлоатацията на самолетите и обслужването на пътниците и товарите, разходите за които обикновено се възстановяват чрез летищните такси. Управляващите летищата органи, предоставящи съоръжения и услуги, за които се начисляват летищни такси, следва да се стремят да работят по икономически изгоден начин.
- (2) Необходимо е да се установи обща рамка за регулиране на основните характеристики на летищните такси и начина на тяхното определяне, тъй като при липса на такава рамка е възможно да не бъдат изпълнени основните изисквания в отношенията между управляващите летищата органи и ползвателите на летище. Установяването на такава рамка следва да не засяга възможността държавите-членки да определят степента, до която могат да бъдат взети предвид приходите от търговската дейност на летищата при определяне на летищните такси.
- (3) Настоящата директива следва да се прилага за летищата, намиращи се в Общността, които са с размер над минималния, тъй като управлението и финансирането на малки летища не налага прилагането на общностна рамка, и за летищата с най-голям брой пътнически превози във всяка държава-членка.

- (4) С оглед на подпомагане на териториалното единство държавите-членки следва да имат възможността да прилагат обща система на таксуване спрямо мрежата от летища. Икономическите трансфери между летищата в подобни мрежи следва да бъдат съобразени с общностното право.
- (5) От съображения, свързани с разпределението на трафика, държавите-членки следва да могат да разрешат на управляващия летището орган да прилага същото ниво на летищни такси за летищата, които обслужват един и същ град или агломерация. Икономическите трансфери между тези летища следва да са съобразени със съответното общностно право.
- (6) За откриването на нови линии, например с цел да се насърчи, *inter alia*, развитието на изостанали и отдалечени райони, следва да се предоставят стимули единствено в съответствие с правото на Общността.
- (7) Събирането на такси за предоставяне на авионавигационни и наземни услуги вече е уредено съответно с Регламент (ЕО) № 1794/2006 на Комисията от 6 декември 2006 г. за установяване на обща схема за таксуване на аеронавигационното обслужване ⁽⁴⁾ и с Директива 96/67/ЕО на Съвета от 15 октомври 1996 г. относно достъп до пазара на наземни услуги в летищата на Общността ⁽⁵⁾. Таксите, налагани за финансиране на помощ за пътниците с увреждания и пътниците с ограничена подвижност се уреждат с Регламент (ЕО) № 1107/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт ⁽⁶⁾.
- (8) През 2004 г. Съветът на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ICAO) прие политики относно събирането на летищни такси, които включваха, *inter alia*, принципите на обвързаност с разходите, недискриминация и независим механизъм за икономическото регламентиране на летищата.
- (9) Съветът на ICAO смята, че летищната такса е налог, предназначен и използван конкретно за покриване на разходите за предоставяне на съоръжения и услуги на гражданското въздухоплаване, докато данъкът е налог, предназначен за повишаване на приходите на държавното или местното управление, които поначало не се използват за гражданското въздухоплаване нито като цяло, нито като функция на разходите.

⁽¹⁾ ОВ С 10, 15.1.2008 г., стр. 35.⁽²⁾ ОВ С 305, 15.12.2007 г., стр. 11.⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 15 януари 2008 г. (все още не публикувано в Официален вестник), Обща позиция на Съвета от 23 юни 2008 г. и Позиция на Европейския парламент от ... (все още не публикувана в Официален вестник).⁽⁴⁾ ОВ L 341, 7.12.2006 г., стр. 3.⁽⁵⁾ ОВ L 272, 25.10.1996 г., стр. 36.⁽⁶⁾ ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 1.

- (10) Летишните такси следва да бъдат недискриминационни. Следва да се въведе задължителна процедура за редовни консултации между управляващите летищата органи и ползвателите на летище с възможност двете страни да прибегват до независим надзорен орган, в случай че ползвателите на летище оспорят някое решение за летишните такси или за промяна на системата за таксуване.
- (11) За да се гарантира безпристрастност на решенията и подходящо и ефективно прилагане на настоящата директива, във всяка държава-членка следва да се създаде независим надзорен орган. Органът следва да притежава всички необходими ресурси, като персонал, експертен опит и финансови средства, за изпълнение на своите задачи.
- (12) Изключително важно за ползвателите на летище е редовно да получават информация от управляващия летището орган относно начина и базата, на която се изчисляват летишните такси. Подобна прозрачност би могла да даде яснота на въздушните превозвачи за разходите на летището и възвръщаемостта на инвестициите в летища. За да позволят на управляващия летището орган правилно да оцени нуждите по отношение на бъдещите инвестиции, ползвателите на летище следва своевременно да го уведомяват за своите експлоатационни прогнози, планове за развитие, специфични изисквания и предложения.
- (13) Управляващите летищата органи следва да уведомяват ползвателите на летище за важни инфраструктурни проекти, тъй като те имат значително влияние върху системата или нивото на летишните такси. Тази информация следва да се предоставя с цел да се направи възможно наблюдението на разходите за инфраструктура и с оглед предоставянето на подходящи и рентабилни съоръжения на съответното летище.
- (14) Управляващите летищата органи следва да имат възможност да прилагат летишни такси, съответстващи на инфраструктурата и/или на нивото на обслужване, тъй като въздушните превозвачи имат законен интерес да изискват от управляващите летищата органи предоставяне на услуги, отговарящи на съотношението цена/качество. Достъпът до диференцирано ниво на инфраструктура или обслужване обаче следва да бъде открит за всички превозвачи, които желаят да се възползват от тях, на недискриминационна основа. В случай че търсенето превиши предлагането, достъпът следва да се предоставя по обективни и недискриминационни критерии, които управляващият летището орган ще разработи. Всяка диференциация на летишните такси следва да бъде прозрачна, обективна и основана на ясни критерии.
- (15) Ползвателите на летището и управляващият летището орган следва да могат да сключат споразумение за нивото на обслужване по отношение на качеството на обслужването, предоставяно срещу събираните летишни такси. Преговорите относно качеството на обслужването, предоставяно срещу летишните такси, би могло да се проведат като част от редовната консултация.
- (16) Настоящата директива следва да не засяга Договора, и по-специално членове 81-89 от него.
- (17) Докато целта на настоящата Директива, а именно да се установят общите принципи за налагане на летишни такси

на летищата на Общността, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки поради това, че системите за летишни такси не могат да бъдат въведени по еднакъв начин на национално равнище в цялата Общност, и затова, поради мащаба и последиците си, може да бъде по-добре постигнато на общностно равнище, Общността може да предприеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет

1. Настоящата директива установява общи принципи за налагане на летишни такси в летищата на Общността.
2. Разпоредбите на настоящата директива се прилагат за всяко летище, намиращо се на територия, която се подчинява на Договора, и отворено за търговски трафик, чийто ежегоден трафик е не по-малко от 5 милиона превозени пътници, както и за летището с най-голям брой пътнически превози във всяка държава-членка.
3. Държавите-членки публикуват списък на летищата на своята територия, за които се прилага настоящата директива. Този списък се основава на данните от Комисията (ЕВРОСТАТ) и се актуализира ежегодно.
4. Настоящата директива не се прилага за таксите, събирани за заплащане на обслужването на въздушните трасета и аеронавигационни услуги в терминалите, в съответствие с Регламент (ЕО) 1794/2006, нито за таксите, събирани за заплащане на наземните услуги, посочени в приложението към Директива 96/67/ЕО, нито за таксите, налагани за финансиране на помощ за пътниците с увреждания и пътниците с ограничена подвижност, посочени в Регламент (ЕО) № 1107/2006.
5. Настоящата директива не засяга правото на всяка държава-членка да прилага допълнителни регулаторни мерки, които не са несъвместими с настоящата директива или с други съответни разпоредби на правото на Общността, по отношение на управляващите летища органи, намиращи се на нейната територия. Това може да включва мерки за икономически надзор, като например одобрение на системите за таксуване и/или на нивото на таксите, включително методи на таксуване, основани на стимули, или регламентиране на пределни цени.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива:

1. „летище“ означава всяко земно пространство, специално пригодено за приземяване, излитане и маневриране на въздухоплавателни средства, включително помощните инсталации, които тези операции може да включват за нуждите на въздушния трафик и обслужване, включително инсталациите, необходими за подпомагане на търговските въздухоплавателни услуги;

2. „управляващ летището орган“ означава всеки орган, който, в зависимост от случая, в съчетание или не с други дейности, съгласно националните законови, подзаконовни актове или договори, има за цел администрирането и управлението на инфраструктурите на летището или на летищната мрежа, и съгласуването и контрола на дейностите на различните оператори, действащи на съответните летища или мрежи от летища;
3. „ползвател на летище“ означава всяко физическо или юридическо лице, отговарящо за превоза на пътници, поща и/или товари по въздух до или от съответното летище;
4. „летищна такса“ означава налог, който се събира в полза на управляващия летището орган и се заплаща от ползвателите на летището за използването на съоръженията и услугите, които се предоставят изключително от управляващия летището орган и които са свързани с кацане, излитане, сигнализиране и паркиране на въздухоплавателните средства, както и с обработката на пътници и товари;
5. „летищна мрежа“ означава група летища, надлежно определена като такава от държавата-членка и управлявана от един и същ управляващ орган.

Член 3

Недискриминация

Държавите-членки гарантират летищните такси да не дискриминират прямо ползвателите на летище, в съответствие с общностното право. Това не е пречка за модулирането на летищните такси по въпроси от общ и обществен интерес, включително и екологични въпроси. Такава модуляция се извършва въз основа на валидни, обективни и прозрачни критерии.

Член 4

Летищна мрежа

1. Държавите-членки могат да разрешат на управляващия летището орган на летищна мрежа да въведе обща и прозрачна система на летищни такси за цялата летищна мрежа.
2. Държавите-членки могат да разрешат на управляващия орган на летища, които обслужват един и същ град или агломерация, да прилага същото ниво на летищни такси за всички тези летища, при условие че всяко от тях напълно отговаря на изискванията за прозрачност, определени в член 6.

Член 5

Консултации и средства за правна защита

1. Държавите-членки гарантират установяването на задължителна процедура за редовни консултации между управляващия летището орган и ползвателите на летището или представителите или асоциации на ползвателите на летище по функционирането на системата на летищните такси, равнището на летищните такси и, където е подходящо, качеството на предоставяните услуги. Такива консултации се организират поне веднъж годишно, освен ако на последната консултация не е договорено друго. Когато между управляващия летището органи ползвателите на летището съществува многогодишно споразумение, консултациите се провеждат, както е предвидено в него.

Държавите-членки си запазват правото да искат по-чести консултации.

2. Държавите-членки гарантират, когато е възможно, че промените в системата или в нивото на летищните такси се извършват при съгласие между управляващия летището орган и ползвателите на летището. За тази цел управляващият летището орган представя на ползвателите на летището предложение за изменение на системата или нивото на летищните такси не по-късно от четири месеца преди влизането им в сила, заедно с обосновка на предложените промени, освен при наличието на извънредни обстоятелства, които се обосновават пред ползвателите на летище, в който случай този период обаче не може да бъде по-кратък от два месеца. Управляващият летището орган провежда консултации с ползвателите на летището по предложените промени и взема предвид техните становища преди окончателното вземане на решение. Управляващият летището орган публикува своето решение или препоръка в разумен срок преди влизането му в сила. Ако между управляващия летището орган и ползвателите на летището не бъде постигнато съгласие по предложените промени, управляващият летището орган обосновава решението си, отчитайки становището на ползвателите на летището.

3. Държавите-членки осигуряват, че в случай на несъгласие по дадено решение за летищните такси, взето от управляващия летището орган, всяка от страните да може да поиска намесата на независимия надзорен орган, посочен в член 10, който да разгледа основанията за изменението на системата или на нивото на летищните такси.

4. В случай че промяната в системата или нивото на летищните такси, за която управляващият летището орган е взел решение, бъде оспорена пред независимия надзорен орган, то тя не поражда действие, преди надзорният орган да разгледа въпроса. Независимият надзорен орган може да вземе временно решение за влизането в сила на промяната на летищните такси.

5. Дадена държава-членка може да реши да не прилага параграфи 3 и 4 относно промените в системата или нивото на летищните такси за онези летища, за които е установила процедура, предвиждаща икономически надзор. Мерките за икономически надзор могат да бъдат същите като посочените в член 1, параграф 5. Когато тези мерки включват одобрение на системата или нивото на летищните такси, те трябва да бъдат одобрени от същия орган, който е бил определен или създаден като независим надзорен орган за целите на настоящата директива.

Член 6

Прозрачност

1. Държавите-членки гарантират, че всеки път, когато трябва да се проведат консултациите по член 5, параграф 1, управляващият летището орган предоставя на всеки ползвател на летището или представители или асоциации на ползвателите на летища, информация за компонентите, които служат за основа при определяне на системата или нивото на всички такси, събирани на всяко летище от съответния управляващ летището орган. Информацията включва най-малко:

- a) списък на различните услуги и инфраструктура, предоставяни срещу събираните летищни такси;

- б) методиката, използвана за определяне на летищните такси;
- в) цялостната структура на разходите по отношение на съоръженията и услугите, за които се отнасят летищните такси;
- г) приходите от различните такси и общите разходи за включените в тях услуги;
- д) прогнози за състоянието на летището по отношение на таксите, увеличаването на трафика и предлаганите инвестиции;
- е) реалното използване на инфраструктурата и оборудването на летището за определен период от време.

2. Държавите-членки осигуряват, че ползвателите на летището предоставят информация на управляващия летището орган преди всяка консултация, предвидена в член 5, параграф 1, по-специално относно:

- а) прогнози за трафика;
- б) прогнози за състава и планираното използване на техния въздушен парк;
- в) проектите си за развитие на въпросното летище;
- г) изискванията им към въпросното летище.

3. В зависимост от разпоредбите на националното законодателство, информацията, предоставена на основание настоящия член, се счита за поверителна или икономически чувствителна, и се третира по съответен начин. В случаи, при които управляващите летищата органи се котират на фондовата борса, се спазват по-специално нормативните изисквания, отнасящи се до фондовите борси.

Член 7

Нова инфраструктура

Държавите-членки гарантират, че управляващият летището орган се консултира с ползвателите преди да финализира планове за нови инфраструктурни проекти.

Член 8

Стандарти за качество

1. За да гарантират доброто и ефективно функциониране на дадено летище, държавите-членки вземат необходимите мерки, за да позволят на управляващият летището орган и на представителите или асоциациите на ползвателите на летище, да започнат преговори с цел сключване на споразумение за нивото на обслужване по отношение на качеството на услугите, които се предоставят на летището. Тези преговори по отношение на качеството на услугите могат да се провеждат като част от консултациите, посочени в член 5, параграф 1.

2. С подобно споразумение за нивото на обслужване се определя нивото на услугите, които управляващият летището орган предоставя, като се взема предвид действителната система или ниво на летищните такси и нивото на услугите, на които ползвателите на летището имат право срещу летищните такси.

Член 9

Персонализирани услуги

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да позволят на управляващия летището орган да предлага различно качество и набор от съответни летищни услуги, терминали или части от терминали с оглед предоставянето на персонализирани услуги или специализирани терминали или части от терминали. Системата или нивото на летищните такси може да се диференцира в зависимост от качеството и обхвата на тези услуги и тяхната себестойност или всякакви други обективни фактори. Управляващите летищата органи запазват свободата да определят такива диференцирани летищни такси.

2. Държавите-членки вземат необходимите мерки за това всеки ползвател на летище, желаещ да използва персонализирани услуги или специализирани терминали или части от терминали, да има достъп до тях.

В случай че повече ползватели на летище желаят да имат достъп до персонализирани услуги и/или специализирани терминали или части от терминали, отколкото позволява капацитета на летището, тогава достъпът се предоставя на базата на подходящи, обективни, прозрачни и недискриминационни критерии. Тези критерии може да бъдат определяни от управляващия летището орган, а държавите-членки може да изискват те да бъдат потвърдени от независимия надзорен орган.

Член 10

Независим надзорен орган

1. Държавите-членки определят или създават независим орган като техен национален независим надзорен орган, който да гарантира правилното прилагане на мерките, предприети за съобразяване с настоящата директива, и да изпълнява най-малко задачите, възложени му по член 5. Този орган може да бъде същият като институцията, натоварена от дадена държава-членка с прилагането на допълнителните регулаторни мерки, посочени в член 1, параграф 5, включително с одобрението на системата за таксуване и/или с нивото на летищните такси, при условие че изпълнява изискванията на параграф 2 от настоящия член.

2. Държавите-членки гарантират независимостта на независимия надзорен орган, като осигуряват неговата правна обособеност и функционална независимост от всякакъв управляващ летище орган и въздушен превозвач. Държавите-членки, които запазват собственост или контрол над летища, управляващи летища органи или въздушни превозвачи, следят за това функциите, свързани с тази собственост или с този контрол, да не бъдат прехвърлени на независимия надзорен орган. Държавите-членки следят за това независимият надзорен орган да упражнява правомощията си безпристрастно и при пълна прозрачност.

3. Държавите-членки нотифицират на Комисията наименованието и адреса на независимия надзорен орган, възложените му задачи и отговорности, а също и мерките, предприети за осигуряване на съответствие с параграф 2.

4. Държавите-членки могат да създадат механизъм за финансиране на независимия надзорен орган, който може да включва събиране на такси от потребители и управляващи летища органи.

5. Без да се засяга член 5, параграф 5, по отношение на посочените в член 5, параграф 3 спорове държавите-членки следят, независимият надзорен орган да взема необходимите мерки във връзка със системата или нивото на летищните такси, включително във връзка с качеството на обслужването, с цел:

- а) установяване на процедура за разрешаване на споровете между управляващия летището орган и ползвателите на летището;
- б) определяне на условията, при които даден спор може да бъде отнесен до независимия надзорен орган. Този орган може, по специално, да отхвърля жалби, които не са добре обосновани или адекватно документирани;
- в) определяне на критериите, по които се разглеждат споровете с цел намиране на решение.

Тези процедури, условия и критерии са недискриминационни, прозрачни и обективни.

6. Когато предприеме проверка на основанията за промяна на системата или нивото на летищните такси съгласно член 5, независимият надзорен орган има достъп до необходимата информация от засегнатите страни и от него се изисква да се консултира с тях, за да вземе решението си. Той взема решение възможно най-бързо, но във всички случаи в рамките на шест месеца от получаване на жалбата. Решенията на независимия надзорен орган са задължителни, без да се засяга възможността за парламентарна или съдебна проверка, доколкото е приложимо за държавите-членки.

7. Независимият надзорен орган публикува годишен доклад за своята дейност.

Член 11

Отчет и преразглеждане

1. До ... (*) Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на настоящата директива, в който се оценява напредъка при постигането на целите ѝ, както и където е подходящо всяко подходящо предложение.

2. Държавите-членки и Комисията си сътрудничат в прилагането на настоящата директива, особено по отношение на събирането на информация за доклада, посочен в параграф 1.

Член 12

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с настоящата директива до ... (**). Държавите-членки незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното си законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 13

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 14

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент

Председател

...

За Съвета

Председател

...

(*) Четири години от датата на влизане в сила на настоящата директива.

(**) 36 месеца от датата на влизане в сила на настоящата директива.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 29 януари 2007 г. Комисията представи на Съвета посоченото по-горе предложение. Предложението се основава на член 80, параграф 2 от Договора за ЕО.
2. На 29-30 ноември 2007 г. Съветът по транспорт, телекомуникации и енергетика прие общ подход по предложението.
3. На 15 януари 2008 г. Европейският парламент (докладчик г-н Ulrich Stockmann (PSE-DE) гласува предложението на първо четене. Становището на ЕП съдържа 45 изменения.
4. На 7 април 2008 г. Съветът по транспорт, телекомуникации и енергетика постигна политическо съгласие по предложението, като прие някои от 45-те изменения на първо четене на ЕП (док. 8017/08). Предвижда се общата позиция по този въпрос да бъде приета от Съвета на 23 юни 2008 г.

II. ЦЕЛ

Целта на предложената директива е да определи общи принципи за налагане на летишни такси на летищата в Общността. Директивата има за цел да изясни взаимоотношенията между операторите и ползвателите на летища, като изисква прозрачност, консултации с ползвателите и прилагане на принципа на недискриминация при изчисляване на дължимите от ползвателите такси. Освен това тя има за цел да създаде силни и независими органи в държавите-членки, които да играят ролята на арбитър и да уреждат спорове с оглед на бързото им разрешаване.

III. АНАЛИЗ НА ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

1. Общи положения

На пленарното си заседание от 15 януари 2008 г. Европейският парламент (ЕП) прие 45 изменения на предложението на Комисията. Общата позиция на Съвета отразява промените, внесени в предложението на Комисията (вж. по-долу точка 2, буква а)) чрез включване на значителен брой изменения,

- дословно (изменения на ЕП 8, 10, 11, 45), или
- по смисъл, чрез сходна формулировка (изменения на ЕП 1, 2, 3, 15, 23, 28, 29).

Значителен брой изменения обаче не са отразени в общата позиция, тъй като Съветът счита, че

1. те са излишни, тъй като вече са включени в други правни инструменти, приети след приемането на становището на ЕП; или
2. те са взети предвид на друго място в текста, тъй като първоначалното предложение на Комисията е преработено в общата позиция.

2. Конкретни въпроси

а) Основни изменения в предложението на Комисията

Съветът внесе в предложението на Комисията редица изменения, които могат да се представят накратко по следния начин:

- *Приложно поле на предложената директива*, член 1

Комисията първоначално предложи да бъдат включени всички летища с годишен трафик от повече от 1 милион пътници. Съветът постигна съгласие този праг да бъде повишен на 5 милиона и да се добави най-голямото летище във всяка от държавите-членки. Това приложно поле е в съответствие със становището на ЕП.

- *Приспособяване на таксите с оглед на екологични и други цели от обществен интерес*, член 3

Съветът постигна съгласие относно включването на тази възможност в члена за недискриминацията. Това допълнение отразява желанието на държавите-членки да имат възможност да подкрепят използването на екологосъобразни въздухоплавателни средства чрез приспособяване на летишните такси, както и за други цели.

— *Обвързаност с разходите*, съображение 8

Това съображение отразява балансиран компромис между желанието на държавите-членки летищните такси да бъдат строго обвързани с размера на разходите по предоставяне на летищни услуги (в съответствие с препоръките на ICAO за политиката по отношение на летищните такси) и необходимата степен на гъвкавост за други държави-членки, включително онези, които смятат, че това би могло да се отрази на функционирането на летищните мрежи, тъй като някои държави-членки се нуждаят от гъвкавост за използване на търговските приходи в рамките на летищната мрежа.

— *Летищна мрежа и летищна система*, член 2, параграф 5, и член 4

Съветът постигна съгласие относно необходимостта в текста на проекта за директива да се въведе определение за летищни мрежи. Освен това той счита, че е целесъобразно да се включи текст, който да гарантира, че летищата, обслужващи един и същ град или агломерация, могат да имат обща система на таксуване.

— *Мерки за икономически надзор*, член 5, параграф 5

Съветът счита, че е целесъобразно да се добави разпоредба относно мерките за икономически надзор, по силата на която държавите-членки, които използват системи за икономически надзор, да не бъдат задължени да прилагат предвидената в директивата процедура за уреждане на спорове. Основанието за това е, че икономическият надзор предлага степен на защита, сравнима с определената в директивата.

— *Срок за транспониране на директивата*, член 12

Съветът удължи на 36 месеца срока за транспониране на директивата в националното законодателство, за да се предостави достатъчно време на всички държави-членки да предприемат необходимите мерки за нейното изпълнение.

б) Изменения на Европейския парламент

Съветът обсъди също така някои изменения, без да ги включи в общата си позиция. Тези въпроси могат да се обобщят, както следва:

— *Такси за сигурност*

Изменения 4, 13, 37-41

Общата позиция не включва измененията относно финансирането на сигурността, тъй като изразената от ЕП загриженост по този въпрос вече е взета предвид с влизането в сила на новия регламент относно сигурността на гражданското въздухоплаване (Регламент 300/2008). Тази загриженост ще бъде също така взета предвид в бъдеща политическа инициатива на Комисията.

— *Предварително финансиране*

Изменения 31, 32

Общата позиция отчита значението на новите инфраструктурни проекти и гарантира възможността за тяхното финансиране, като се защитават интересите на ползвателите на летища. Този принцип на предварителното финансиране вече е посочен в текстовете на ICAO, но Съветът счита, че е по-целесъобразно да не го включва в общата си позиция поради различния подход в държавите-членки и необходимостта да се поддържа гъвкавост. Комисията не е приела тези изменения.

— *Система за съвкупно или разделно отчитане на приходите*

Изменения 6, 22

Съветът счита, че е необходимо да се предвиди установяването на обща рамка за регулиране на основните характеристики на летищните такси и начина на тяхното определяне, но той счита също така, че държавите-членки следва да бъдат свободни да разрешават съвкупно или разделно отчитане на приходите или съчетание от двете системи, а не да бъдат задължени да приемат законодателни актове за задължително въвеждане на една от тези системи, или да дават право на летищата да избират коя система да приемат. Поради тези съображения общата позиция не съдържа изрична разпоредба по този въпрос.

— Обхващане на всички летища в мрежа

Изменения 9, 14

Общата позиция не приема тези изменения поради съображения за съгласуваност с цялостния подход по отношение на мрежите, а именно недискриминация на мрежите между държавите-членки, премахване на ненужната бюрокрация за малките летища и липса на практическа необходимост, тъй като Съветът счита, че рискът от кръстосано субсидиране е неоснователен.

— Други изменения

Някои от измененията не са включени в общата позиция поради следните три съображения:

- Съветът счита, че те не съответстват на философията и подхода, възприети в проекта за директива.
- Съветът счита, че формулировката им не е достатъчно ясна и е възможно да доведе до правна несигурност, тъй като позволява да се тълкуват по повече от един начин.
- Съветът счита, че практическото им изпълнение от държавите-членки би било трудно, по-специално по отношение на изменянето на срокове, които държавите-членки считат за твърде кратки или твърде дълги.

Тези изменения са, както следва:

- принципи на конкуренция и предоставяне на държавна помощ (част от 7, 16, 24, 25, 26),
- недискриминация (34, 35, 36),
- условия за намеса на независимия надзорен орган и делегиране на правомощия (19, 21, 42, 43),
- ниво на обслужване и качество на услугите (5, 27, 33),
- позоваване на факторите, определящи нивото на таксите (12),
- консултации (17),
- срок за представяне на изменения в системата на таксуване (18),
- допустимост на жалбите (20),
- прозрачност (30),
- срок за вземане на решение от независимия надзорен орган (44).

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съветът смята, че общата позиция е балансирана и съобразена с целите и задачите, съдържащи се в предложението на Комисията. Той взема предвид резултатите от първото четене на Европейския парламент.

Съветът отбелязва проведените между Съвета и Европейския парламент неформални преговори и вярва, че посочените компромисни текстове ще дадат възможност за бързо приемане на директивата в близко бъдеще.

ОБЩА ПОЗИЦИЯ (ЕО) № 23/2008

приета от Съвета на 15 септември 2008 година

с оглед приемането на Директива 2008/.../ЕО на Европейския парламент и на Съвета от ... за изменение на Директива 2003/88/ЕО относно някои аспекти на организацията на работното време

(2008/С 254 Е/03)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 137, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид че:

- (1) Член 137 от Договора предвижда, че Общността трябва да подкрепя и догълва дейностите на държавите-членки за подобряване на работната среда за опазване на здравето и безопасността на работниците. Директивите, приети въз основа на горепосочения член, трябва да избягват налагането на административни, финансови и правни ограничения, по начин който би възпрепятствал създаването и развитието на малки и средни предприятия.
- (2) Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ установява минимални изисквания за организацията на работното време, *inter alia* по отношение на продължителността на междудневната и междуседмичната почивка, почивката в работно време, максималната продължителност на седмичното работно време, годишния отпуск и някои аспекти на нощния труд, работата на смени и режимите на работа.
- (3) Член 19, трети параграф и член 22, параграф 1, втора алинея от Директива 2003/88/ЕО предвиждат преразглеждане преди 23 ноември 2003 г.
- (4) Повече от десет години след приемането на Директива 93/104/ЕО на Съвета ⁽⁵⁾ — първата директива относно организацията на работното време, се налага да се отчетат новите развития и исканията както на работодателите, така и на работниците, и да се осигурят средствата, необходими за постигането на целите за растеж и заетост, определени от Европейския съвет от 22 и 23 март 2005 г. в контекста на Лисабонската стратегия.

(5) Съчетаването на професионалния и семейния живот е също основен елемент за постигане на целите, установени от Европейския съюз в рамките на Лисабонската стратегия, особено за повишаването на нивото на заетост сред жените. Целта е не само да се създаде по-удовлетворителна работна среда, но също и да се задоволят в по-висока степен потребностите на работниците, особено на тези със семейни задължения. Някои от измененията, съдържащи се в настоящата директива имат за цел да позволят по-голяма съвместимост между професионалния и семейния живот.

(6) В този контекст държавите-членки следва да насърчават социалните партньори да сключват споразумения на подходящо равнище, с цел да се подобри съчетаването на професионалния и семейния живот.

(7) Налице е необходимост от укрепване на защитата на здравето и безопасността на работниците и от по-голяма гъвкавост при организацията на работното време, особено по отношение на времето на разположение, и по-конкретно по отношение на неактивните периоди в рамките на времето на разположение, както и от постигането на нов баланс между съчетаването на професионалния и семейния живот, от една страна, и по-гъвкава организация на работното време, от друга.

(8) Работниците следва да получат компенсационни периоди на почивка в случаите, когато не е било предоставено време за почивка. Държавите-членки следва сами да определят продължителността на разумния период, в рамките на който на работниците се предоставя равностойна компенсационна почивка, като се отчита необходимостта да се осигури безопасността и здравето на съответните работници и да се спази принципът на пропорционалност.

(9) Трябва да се преразгледат също и разпоредбите относно референтния период за максималната продължителност на седмично работно време, с цел тяхното адаптиране към потребностите на работодателите и служителите, които подлежат на предпазните мерки за защита на здравето и безопасността на работниците.

(10) Когато срокът на трудовия договор е по-кратък от една година, референтният период следва да не надвишава срока на трудовия договор.

(11) Придобитият опит при прилагането на член 22, параграф 1 от Директива 2003/88/ЕО показва, че изцяло индивидуалното решение за неприлагане на член 6 от нея може да бъде проблематично по отношение на защитата на здравето и безопасността на работниците и тяхната свобода на избор.

⁽¹⁾ ОВ С 267, 27.10.2005 г., стр. 16.⁽²⁾ ОВ С 231, 20.9.2005 г., стр. 69.⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 11 май 2005 г. (ОВ С 92 Е, 20.4.2006 г., стр. 292), Обща позиция на Съвета от 15 септември 2008 г., Обща позиция на Съвета ... (все още непубликувано в Официален вестник).⁽⁴⁾ ОВ L 299, 18.11.2003 г., стр. 9.⁽⁵⁾ ОВ L 307, 13.12.1993 г., стр. 1. Директива отменена с Директива 2003/88/ЕО.

- (12) Предвидената в член 22, параграф 1 опция представлява дерогация от принципа за максимална продължителност на работната седмица от 48 часа, изчислена като средна стойност за референтен период. Тази опция се подчинява на изискването за ефективна защита на здравето и безопасността на работниците, както и за изрично, свободно изразено и информирано съгласие на съответния работник. Нейното използване трябва да бъде предмет на подходящи предпазни мерки, които да осигурят спазването на тези условия, както и на строго наблюдение.
- (13) Преди прилагането на предвидената в член 22, параграф 1 опция, следва да се обмисли дали най-продължителният референтен период или други разпоредби за гъвкавост предвидени в Директива 2003/88ЕО не гарантират желаната гъвкавост.
- (14) За да се избегнат рисковете за здравето и безопасността на работниците, не е възможно едновременното използване в държава-членка както на предвидения в член 19, буква б), първи параграф, гъвкав референтен период, така и на опция по член 22, параграф 1.
- (15) В съответствие с член 138, параграф 2 от Договора, Комисията проведе консултация със социалните партньори на общностно равнище относно възможните насоки на действия на Общността в тази област.
- (16) Вследствие на тази консултация Комисията прецени, че е препоръчително да се предприемат действия от страна на Общността и се консултира допълнително със социалните партньори относно съдържанието на планираното предложение, в съответствие с член 138, параграф 3 от Договора.
- (17) След този втори етап на консултации социалните партньори на общностно равнище не уведомиха Комисията дали възнамеряват да започнат процедурата, която би могла да доведе до сключване на споразумение, предвидено в член 139 от Договора.
- (18) Доколкото целта на настоящата директива, а именно осъвременяване на законодателството на Общността по отношение на организацията на работното време, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и може следователно да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да предприеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (19) Настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз⁽¹⁾. Настоящата директива цели по-специално да гарантира пълното зачитане на правото на справедливи и равни условия на труд, посочено в член 31 от Хартата, и по-специално в параграф 2 от нея, който предвижда, че „всеки работник има право на ограничаване на максималната продължителност на труда, на периоди на дневна и седмична почивка, както и на платен годишен отпуск“.
- (20) Изпълнението на настоящата директива следва да запази общото ниво на защита, предоставено на работниците по отношение на здравето и безопасността на работното място,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Директива 2003/88/ЕО се изменя, както следва:

1. В член 2 се създават следните параграфи:

„1а. „време на разположение“: означава всеки период, през който работникът е длъжен да бъде на разположение на работното си място, с цел по искане на работодателя да се намеси и да изпълни професионалната си дейност или задължения;

1б. „работно място“: означава мястото или местата, където работникът обикновено извършва професионалната си дейност и изпълнява задълженията си, определени в съответствие с условията на трудовото правоотношение или договора, приложими за работника;

1в. „неактивен период в рамките на времето на разположение“: означава всеки период, през който работникът е на разположение по смисъла на параграф 1а, но работодателят му не е поискал от него да изпълнява ефективно професионалната си дейност или задължения;“.

2. Създават се следните членове:

„Член 2а

Време на разположение

Неактивният период в рамките на времето на разположение не се счита за работно време, освен ако не е предвидено друго в националното законодателство, колективен трудов договор или споразумение между социалните партньори, в съответствие с националното законодателство и/или практика.

В колективен трудов договор или споразумение, сключено между социалните партньори, както и в националното законодателство, след консултация със социалните партньори, неактивният период в рамките на времето на разположение може да се изчисли въз основа на средния брой часове или въз основа на дела на времето на разположение, като се отчете практиката в съответния сектор.

Неактивният период в рамките на времето на разположение не се отчита при изчисляване на междудневната и междуседмичната почивка, установени съответно в членове 3 и 5, освен ако не е предвидено друго:

а) в колективен трудов договор или споразумение, сключено между социалните партньори;

или

б) в националното законодателство, след консултация със социалните партньори.

Периодът в рамките на времето на разположение, през който работникът ефективно изпълнява професионалната си дейност или задължения, винаги се счита за работно време“.

(¹) ОВ С 303, 14.12.2007 г., стр. 1.

„Член 26

Съчетаване на професионалния и семейния живот

Държавите-членки насърчават социалните партньори на подходящото равнище, без да се засяга тяхната независимост, да сключват споразумения целящи подобряване на съчетаването на професионалния и семейния живот.

Без да се засяга Директива 2002/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2002 г. за създаване на обща рамка за информиране и консултиране на работниците и служителите в Европейската общност (*) и след консултация със социалните партньори, държавите-членки гарантират, че работодателите уведомяват работниците своевременно за всякакви значителни промени в режима или организацията на работното им време.

Като вземат предвид потребностите на работниците от гъвкавост на работното време и режима на работа, държавите-членки, в съответствие с националните практики, също така насърчават работодателите да разглеждат молби за промени на това работно време или режим на работа съобразно нуждите на работата, както и нуждите на работодателите и работниците от гъвкавост

(*) ОВ L 80, 23.3.2002 г., стр. 29.“

3. Член 17 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 думите „членове 3-6, 8 и 16“ се заменят с „членове 3-6, член 8 и член 16, букви а) и в)“;

б) в параграф 2 думите „при условие, че съответните работници се компенсират с равностойни периоди за почивка“ се заменят с „при условие, че съответните работници се компенсират с равностойни периоди на почивка в рамките на разумен период, който се определя в съответствие с националното законодателство, колективен трудов договор или споразумение, сключено между социалните партньори“;

в) в параграф 3, уводно изречение, думите „членове 3, 4, 5, 8 и 16“ се заменят с „членове 3, 4, 5, 8 и член 16, буква а) и в)“;

г) параграф 5 се изменя, както следва:

i) първа алинея се заменя със следното:

„5. В съответствие с параграф 2 от настоящия член, дерогации от член 6 се допускат в случай на обучаващи се лекари в съответствие с разпоредбите, установени в шеста алинея от настоящия параграф.“;

ii) последната алинея се заличава.

4. В член 18, трети параграф думите „при условие, че съответните работници се компенсират с равностойни периоди за почивка“ се заменят с „при условие, че на съответните работници се предоставят равностойни компенсационни периоди на почивка в рамките на разумен период, който се определя в съответствие с националното законодателство, колективен трудов договор или споразумение, сключено между социалните партньори“.

нодателство, колективен трудов договор или споразумение, сключено между социалните партньори“.

5. Член 19 се заменя със следното:

„Член 19

Ограничения на дерогациите от референтните периоди

Без да се засягат разпоредбите на член 22а, буква б), и чрез дерогация от член 16, буква б), държавите-членки разполагат с опцията, при спазване на общите принципи за защита на безопасността и здравето на работниците, по обективни или технически съображения или съображения, свързани с организацията на работа, да допуснат референтният период да не надвишава дванадесет месеца:

а) по силата на колективен трудов договор или споразумение между социалните партньори, както е установено в член 18;

или

б) по силата на законови или подзаконови разпоредби, след консултация със социалните партньори на подходящото равнище.

Когато използват предвидената в първи параграф, буква б) опция, държавите-членки гарантират, че работодателите изпълняват задълженията си, установени в раздел II от Директива 89/391/ЕО.“.

6. Член 22 се заменя със следното:

„Член 22

Други разпоредби

1. Въпреки че основният принцип е, че максималната продължителност на седмичното работно време в Европейския съюз е 48 часа и че на практика работници в Съюза, които работят повече от това време, са изключение, държавите-членки могат да решат да не прилагат член 6, при условие че са взели необходимите мерки за осигуряване на ефективна защита на безопасността и здравето на работниците. Прилагането на тази опция обаче трябва да бъде изрично установено в колективен трудов договор или споразумение между социалните партньори на подходящото равнище, или от националното законодателство след консултация със социалните партньори на подходящото равнище.

2. Във всички случаи държавите-членки, които желаят да използват тази опция, предприемат необходимите мерки да гарантират, че:

а) никой работодател не изисква от работник да работи средно повече от 48 часа през период от седем дни, изчислени като средна стойност за референтния период, посочен в член 16, буква б), освен ако преди това не е получил съгласието на работника да извършва такава работа. Това съгласие остава валидно за срок, не по-дълъг от една година, и може да бъде подновявано;

б) никой работник не търпи вреди от работодателя си за това, че не желае да даде съгласието си за извършване на такава работа или за това, че по каквато и да е причина той е оттеглил съгласието си;

в) съгласие, дадено:

- i) при подписването на индивидуалния трудов договор; или
- ii) през първите четири седмици на трудовото правоотношение;

е недействително;

г) никой работник, който е дал съгласие по силата на настоящия член, не може, в рамките на период от седем дни, да работи повече от:

- i) 60 часа, изчислени като средна стойност за период от три месеца, освен ако в колективния трудов договор или в споразумението, сключено между социалните партньори, не е предвидено друго; или
- ii) 65 часа, изчислени като средна стойност за период от три месеца, при отсъствието на колективен договор и когато неактивната част от времето на разположение се счита за работно време съгласно член 2а;

д) всеки работник, при своевременно писмено уведомяване на работодателя, има право да оттегли с незабавно действие съгласието си да извършва такава работа или през първите шест месеца след подписването на валиден договор, или по време на и до три месеца след изтичането на изпитателния срок, посочен в договора, като се взема предвид по-дългият период от време. Впоследствие работодателят може да поиска от работника да даде писмено предизвестие, чийто срок не надвишава два месеца;

е) работодателят води актуална документация за всички работници, които извършват такава работа, както и необходимата документация, която свидетелства, че се спазват разпоредбите на настоящата директива;

ж) документацията се предоставя на разположение на компетентните органи, които от съображения, свързани с безопасността и/или здравето на работниците, могат да забраняват или ограничават опцията за превишаване на максималната продължителност на седмичното работно време;

з) по искане на компетентните органи работодателят им предоставя информация за случаите, в които работниците са дали съгласие да работят повече от 48 часа през седемдневен период, изчислени като средна стойност за референтния период, посочен в член 16, буква б), както и подходящата документация, която свидетелства, че се спазват разпоредбите на настоящата директива.

3. При спазване на общите принципи за защита на безопасността и здравето на работниците, когато работникът е нает на работа от един и същ работодател за период или периоди, които не надвишават общо десет седмици в период от дванадесет месеца, разпоредбите на параграф 2, буква в), подточка ii) и буква г) не се прилагат.“

7. Създава се следният член:

„Член 22а

Специални разпоредби

Когато държава-членка използва опцията, предвидена в член 22:

- а) опцията, установена в член 19, първи параграф, буква б) не се прилага.
- б) чрез дерогация от член 16, буква б), държавата-членка може, по обективни или технически съображения или съображения, свързани с организацията на работа, посредством законови, подзаконовни или административни разпоредби, да разреши референтния период да не надвишава шест месеца.

Подобен референтен период зависи от съблюдаването на общите принципи, свързани със защитата на здравето и безопасността на работниците и не засяга тримесечния референтен период, който съгласно член 22, параграф 2, буква г) се прилага за работници, които са встъпили във валидна договореност по член 22, параграф 2, буква а).“

8. Член 24 се заменя със следното:

„Член 24

Отчети

1. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на разпоредбите от националното законодателство, които вече са приели или които ще приемат в областта, уредена с настоящата директива.

2. На всеки пет години държавите-членки докладват на Комисията за изпълнението на настоящата директива, като отразяват гледните точки на социалните партньори.

Комисията информира за това Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Консултативния комитет за безопасност и здраве на работното място.

3. На всеки пет години, считано от 23 ноември 1996 г., Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад за прилагането на настоящата директива, като взема под внимание разпоредбите на параграфи 1 и 2.“

9. Създава се следният член:

„Член 24а

Доклад за оценка

1. До ... (*):

а) Държавите-членки, които използват опцията, предвидена в член 22, параграф 1, информират Комисията за причините, сектора(ите), дейностите и броя съответни работниците, след консултация със социалните партньори на национално равнище. Докладът на всяка държава-членка дава информация относно въздействието върху здравето и безопасността на работниците, посочва гледните точки на социалните партньори на подходящото равнище, и се предоставя също на социалните партньори на национално равнище.

(*) Шест години след датата на влизане в сила на настоящата директива.

б) Държавите-членки, които използват опцията, предвидена в член 19, първи параграф, буква б), информират Комисията за начина, по който са приложили настоящата разпоредба, и за нейното въздействие върху здравето и безопасността на работниците.

2. До ... (*) Комисията, след консултация с социалните партньори на Общностно равнище, представя на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад относно:

а) използването на опцията, предвидена в член 22, параграф 1, и причините за това използване, както и

б) други фактори, които могат да са причина за продължително работно време, като например използването на член 19, първи параграф, буква б).

Докладът може да бъде придружен с подходящи предложения за намаляване на прекомерното работно време, включително по отношение използването на опцията по член 22, параграф 1, като се взема под внимание въздействието му върху здравето и безопасността на работниците, попадащи в обхвата на тази опция.

3. Въз основа на доклада, посочен в параграф 2, Съветът прави оценка на използването предвидените в настоящата директива опции и по-специално тези, установени в член 19, първи параграф, буква б) и член 22, параграф 1.

Като се вземе под внимание тази оценка, Комисията може, до ... (**) ако е подходящо, да представи предложение на Европейския парламент и на Съвета за изменение на настоящата директива, включително опцията, установена в член 22, параграф 1“.

Член 2

Държавите-членки установяват система от санкции, приложими в случаи на нарушения на националните разпоредби, въвеждащи настоящата директива, и вземат всички необходими мерки за осигуряване прилагането им. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите-членки нотифицират на Комисията тези разпоредби до ... (**). Държавите-членки нотифицират своевременно Комисията за всякакви изменения на тези разпоредби. По-специално,

те гарантират, че работниците и/или техните представители разполагат с адекватни средства за изпълнението на задълженията по настоящата директива.

Член 3

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива до ... (***) или осигуряват въвеждането на необходимите разпоредби от социалните партньори посредством споразумение, при което държавата-членка взема необходимите мерки, за да им даде възможност да гарантират по всяко време постигането на целите на настоящата директива. Държавите-членки незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на разпоредбите от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 4

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 5

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент

Председател

...

За Съвета

Председател

...

(*) Седем години след датата на влизане в сила на настоящата директива.

(**) Осем години след датата на влизане в сила на настоящата директива.

(***) Три години след датата на влизане в сила на настоящата директива.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА**I. ВЪВЕДЕНИЕ**

На 24 септември 2004 г. Комисията представи предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/88/ЕО относно някои аспекти на организацията на работното време ⁽¹⁾. Предложението се основава на член 137, параграф 2 от Договора.

В съответствие с член 251 от Договора, Европейският парламент представи становището си на първо четене на 11 май 2005 г. ⁽²⁾.

Икономическият и социален комитет представи становището си на 11 май 2005 г. ⁽³⁾, а Комитетът на регионите на 14 април 2005 г. ⁽⁴⁾.

На 2 юни 2005 г. Комисията представи измененото си предложение ⁽⁵⁾, в което възприема 13 от 25-те изменения, приети от Европейския парламент.

На 9 юни 2008 г. Съветът постигна политическо споразумение с квалифицирано мнозинство по обща позиция, успоредно с политическо споразумение с квалифицирано мнозинство по обща позиция относно директивата за условията на труд на временни работници. Пет от делегациите, които не можеха да приемат текста на политическото споразумение относно директивата за работното време, внесоха съвместна декларация в протокола на Съвета ⁽⁶⁾.

В съответствие с член 251, параграф 2 от Договора за ЕО, Съветът прие своята обща позиция с квалифицирано мнозинство на 15 септември 2008 г.

II. ЦЕЛИ

Предложението има две цели:

— На първо място, да се преразгледат някои от разпоредбите на Директива 2003/88/ЕО (която последно измени Директива 93/104/ЕО) в съответствие с членове 19 и 22 от същата директива. Тези разпоредби се отнасят до дерогациите от референтните периоди за прилагане на член 6 (максимална продължителност на седмичното работно време) и до възможността да не се прилага член 6, ако работникът даде съгласието си да положи такъв труд („клауза за неучастие“);

— На второ място, да се отчете съдебната практика на Съда на Европейските общности, по-специално решенията по делата SIMAP ⁽⁷⁾ и Jaeger ⁽⁸⁾, които постановяват, че дежурството на лекар, когато е необходимо той да присъства физически в болницата, трябва да се разглежда като работно време. Това тълкуване на Съда на Европейските общности на някои разпоредби от директивата, последвало няколко искания за преюдициални решения съгласно член 234 от Договора, имаше дълбоки последици върху понятието „работно време“ и оттам върху съществени разпоредби от директивата.

По-специално:

— С цел да се осигури подходящ баланс между опазването на здравето и безопасността на работниците, от една страна, и необходимата гъвкавост за работодателите, от друга, предложението въвежда общи принципи за защита на работниците на дежурство, както по време на активни, така и на неактивни периоди от дежурството. В тази рамка предложението предвижда, че неактивната част от дежурството не е работно време по смисъла на директивата, освен ако националното законодателство, колективните трудови договори или споразуменията между социалните партньори не постановяват друго.

— Предложението има за цел да предостави на работодателите и на държавите-членки по-голяма гъвкавост за организиране на работното време при определени условия, като дава възможност за удължаване до една година на референтния период за изчисляване на максималната продължителност на седмичното работно време, което позволява на фирмите да се справят с повече или по-малко обичайните колебания в търсенето.

⁽¹⁾ ОВ С 322, 29.12.2004 г., стр. 9.

⁽²⁾ ОВ С 92, 20.4.2006 г., стр. 292.

⁽³⁾ ОВ С 267, 27.10.2005 г., стр. 16.

⁽⁴⁾ ОВ С 231, 20.9.2005 г., стр. 69.

⁽⁵⁾ ОВ С 146, 16.6.2005 г., стр. 13.

⁽⁶⁾ Док. 10583/08 ADD 1.

⁽⁷⁾ Решение на Съда от 3 октомври 2000 г. по дело C-303/98, Sindicato de Mèdicos de Asistencia Pública (SIMAP)/Conselleria de Sanidad y Consumo de la Generalidad Valenciana, ECR 2000, стр. I-07963.

⁽⁸⁾ Решение на Съда от 9 октомври 2003 г. по дело C-151/02 по иск за постановяване на преюдициално заключение: Landesarbeitsgericht Schleswig Holstein (Германия) в рамките на започнало производство в този съд между Landeshauptstadt Kiel и Norbert Jaeger, все още непубликувано.

- Предложението предвижда по-добра съвместимост между професионалния и семейния живот, по-специално чрез предлаганите промени по отношение на член 22.
- Що се отнася до индивидуалната възможност за неучастие при 48-часова средна максимална продължителност на работната седмица, предложението укрепва социалния диалог, като ангажира социалните партньори с всички решения на държава-членка, които дават възможност за използване на неучастие от страна на отделни работници. Според тази система решение на държава-членка, което дава възможност за използване на неучастие, трябва да се изпълни чрез колективен трудов договор или чрез споразумение между социалните партньори на съответното равнище, или посредством националното законодателство след консултации със социалните партньори на съответното равнище. Продължава да важи принципът, че никой работодател не може да задължи работник да работи повече от 48-часова средна максимална продължителност на работната седмица, поради което отделният работник трябва да се съгласи и за използването на възможността за неучастие. На общностно равнище ще се прилагат по-строги условия и за предотвратяване на злоупотребите и гарантиране на напълно свободния избор на работник, който обмисля да използва неучастие. Предложението също така въвежда общ принцип, съгласно който максималната продължителност на седмичното работно време следва да бъде ограничена.

III. АНАЛИЗ НА ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

1. Общи бележки

а) Изменено предложение на Комисията

Европейският парламент прие 25 изменения на предложението на Комисията. 13 от тези изменения бяха включени в измененото предложение на Комисията изцяло, частично или след преформулиране (изменения 1, 2, 3, 4, 8, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19 и 24). Останалите 12 изменения обаче не бяха приемливи за Комисията (изменения 5, 6, 7, 9, 10, 14, 15, 20, 21, 22, 23 и 25).

б) Обща позиция на Съвета

Съветът можа да приеме 8 от 13-те изменения, които бяха изцяло или частично включени в измененото предложение на Комисията, а именно изменения 1 и 2 (съображение № 4 цитира заключенията на Европейския съвет от Лисабон), 3 (съображение № 5 се позовава на увеличаването на процента на заетост сред жените), 4 (съображение № 7: добавено е позоваване на съвместимостта между професионалния и семейния живот), 8 (съображение № 14 цитира член 31, параграф 2 от Хартата за основните права), 16 (член 17, параграф 2 засяга времето за почивка като компенсация), 17 (член 17, параграф 5, първо тире, поправка на грешка) и 18 (член 18, параграф 3 засяга времето за почивка като компенсация).

Съветът прие също така принципите, на които се основават измененията, при условие че бъдат преформулирани:

- № 12 (член 26: добавяне на разпоредба относно съвместимостта между професионалния и семейния живот);
- № 13 (заличаване на член 16б, параграф 2 относно 12-месечния референтен период);
- № 19 (член 19: референтен период).

Въпреки това Съветът не счете за препоръчително да приеме следните изменения:

- № 11 (натрупване на часове при наличие на няколко трудови договора), взето предвид в съображение № 2 от измененото предложение, тъй като съображение № 3 от сега действащата директива предвижда, че „разпоредбите на Директива 89/391/ЕИО на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място са напълно приложими за областите, уредени от настоящата директива, без да се засягат съдържащите се в нея по-строги и/или специфични разпоредби“ и тъй като член 1, параграф 4 от тази директива също предвижда, че разпоредбите на Директива 89/391/ЕИО са напълно приложими към минималните периоди на междудневната почивка, междуседмичната почивка и годишния отпуск, почивките в работно време и максималната продължителност на работната седмица, както и към някои аспекти на нощния труд, работата на смени и режима на работа;
- № 24 (разпоредба относно валидността на споразуменията за неучастие, подписани преди влизането в сила на директивата, член 22 (1в)): Съветът не счете за необходимо да приеме тази разпоредба, която бе включена в измененото предложение на Комисията;

— № 25 (което предвижда, че копие от директивата ще бъде изпратено на правителствата и парламенти на страните кандидатки).

Съветът не можа да приеме и изменения 5, 6, 7, 9, 10, 14, 15, 20, 21, 22 и 23 поради причините, посочени от Комисията в измененото ѝ предложение.

Комисията прие общата позиция, съгласувана от Съвета.

2. Конкретни бележки

Разпоредби относно „дежурството“

Съветът се съгласи с определенията на „дежурство“ и „неактивна част от дежурството“, включени от Комисията в първоначалното ѝ предложение и запазени в измененото предложение.

Съветът също така изрази съгласието си с Комисията относно необходимостта да се добави определение за „работно място“ в член 1, параграф 1, подточка 1б от общата позиция, което да направи по ясно определението за „дежурство“.

По отношение на новия член 2а за дежурството, Съветът и Комисията имат еднакво виждане относно принципа, че неактивната част от дежурството не следва да се разглежда като работно време, освен ако не е предвидено друго в националното законодателство или в колективен трудов договор или споразумение между социалните партньори, сключени в съответствие с националното законодателство и/или практика. Съветът споделя становището на Комисията, че въвеждането на тази нова категория би трябвало да спомогне за изсяняване на връзката между работно време и периоди за почивка.

Съветът също така възприе подхода на Комисията относно метода на изчисляване на неактивната част от дежурството, като същевременно уточни, че този метод може да се определя не само от колективен трудов договор или споразумение между социалните партньори, но и от националното законодателство след консултации със социалните партньори.

Съветът призна като общ принцип, че неактивната част от дежурството не следва да се отчита при изчисляването на междудневните и междуседмичните периоди за почивка. Въпреки това Съветът счете за уместно да предвиди възможността за въвеждане на гъвкавост при прилагането на тази разпоредба чрез колективни трудови договори, споразумения между социалните партньори или посредством националното законодателство след консултации със социалните партньори.

Време за почивка като компенсация

По отношение на членове 17, параграф 2 и 18, параграф 3 от директивата, Съветът може да се съгласи с изменения 16 и 18, както са преформулирани в предложението на Комисията.

Общият принцип е, че работниците следва бъдат компенсирани с периоди за почивка при обстоятелства, които не позволяват да бъдат ползвани нормалните периоди за почивка. Държавите-членки следва сами да определят продължителността на разумния период, в рамките на който на работниците се предоставя равностойна почивка като компенсация при отчитане на необходимостта да се осигури безопасността и здравето на засегнатите работници и да се спази принципът на пропорционалност.

Съчетаване на професионалния и семейния живот

Съветът споделя виждането на Парламента по необходимостта от по-добро съчетаване на професионалния и семейния живот. Тази загриженост е особено ясно проявена в общата позиция в съображения № 5, 6 и 7, както и в член 1, параграф 2, който предвижда създаването на нов член 2б.

Съветът е съгласен с изменения 2 и 3 (по отношение на съображения 4 и 5), както се преформулирани в измененото предложение на Комисията.

По отношение на новия член 2б Съветът прие текста на първия параграф от измененото предложение на Комисията, в който се заявява, че *„Държавите-членки насърчават социалните партньори на подходящото равнище, без да засягат тяхната независимост, да сключват споразумения с цел да се подобри съчетаването на професионалния и семейния живот“*.

Останалите два параграфа са мотивирани от изменение 12 и се основават на измененото предложение на Комисията. Вторият параграф въвежда допълнителни позовавания на Директива 2002/14/ЕО за създаване на обща рамка за информиране и консултиране на работниците и служителите в Европейската общност, и на консултациите със социалните партньори. Третият параграф предвижда, че държавите-членки следва да насърчават работодателите да разглеждат молбите на работниците за промени на тяхното работно време или режим на работа, като се съобразяват както с нуждите на предприятието, така и с нуждите на работодателите и работниците от гъвкавост.

Референтен период (член 19)

Съветът споделя виждането на Европейския парламент, че удължаването на референтния период следва да се осъществява паралелно с увеличаване на участието на работниците и техните представители, както и с всички необходими превантивни мерки по отношение на рисковете за безопасността и здравето на работниците. Въпреки това Съветът счита, че позоваването на раздел II от Директива 89/391/ЕИО ⁽¹⁾, който предвижда редица разпоредби в този смисъл, би предоставило подходящи гаранции в това отношение.

Рамка за възможността за неучастие (член 22)

Съветът не можа да приеме нито изменение № 20, съгласно което член 22 относно възможността за неучастие следва да бъде отменен 36 месеца след влизането в сила на директивата, нито измененото предложение на Комисията, което предвижда възможността за удължаване на тази опция след три години. Макар че някои делегации подкрепиха принципа за прекратяване използването на възможността за неучастие след определен период, мнозинството делегации се противопоставиха на такова решение, което обаче не означава непременно, че всички те биха използвали възможността за неучастие на този етап.

Във връзка с това, след като разгледа различните възможности за решение Съветът в крайна сметка стигна до заключението, че единственото приемливо решение за квалифицирано мнозинство от делегациите би било да се предвиди продължаване на възможността за неучастие, като обаче се въведат гаранции срещу злоупотреба в ущърб на работника.

По-специално член 1, параграф 7 от общата позиция във връзка с член 22а, буква а) от директивата предвижда, че използването на възможността за неучастие не може да се комбинира с предвидената в член 19, буква б) възможност. Освен това, в съображение 13 се посочва, че преди да се приложи възможността за неучастие, следва да се обмисли дали най-дългият референтен период или други предвидени в директивата разпоредби не гарантират желаната гъвкавост.

По отношение на условията, приложими към възможността за неучастие общата позиция предвижда, че:

- работната седмица в ЕС не следва да надвишава 48 часа в съответствие с член 6 от сега действащата директива, освен ако дадена държава-членка не предвиди клауза за неучастие чрез колективни трудови договори или споразумения със социалните партньори на подходящо равнище, или чрез националното си законодателство след консултации със социалните партньори на подходящо равнище, както и ако отделният работник не реши да използва възможността за неучастие. Следователно решението се взема от отделния работник и той не може да бъде принуден да работи повече от 48 часа;
- нещо повече, използването на тази възможност се подчинява на строги условия, които имат за цел да защитят свободното съгласие на работника, да въведат законов лимит за броя изработени часове за една седмица в рамките на възможността за неучастие и да предвидят специфични задължения за работодателите да предоставят информация на компетентните органи по тяхно искане.

По отношение на защитата на свободното съгласие на работника, общата позиция постановява, че възможността за неучастие е валидна, единствено ако работникът е дал съгласието си преди полагането на съответния труд и за срок, не по-дълъг от една година с възможност за подновяване. Работодателят не може при никакви обстоятелства да налага наказания на работника за това, че последният не желае да даде съгласието си за полагане на такъв труд или за това, че по каквато и да е причина е оттеглил съгласието си; Нещо повече, освен в случаите на краткосрочни договори (вж. по-долу), клаузата за неучастие може да бъде подписана единствено след първите четири седмици на работа и от никой работник не може да бъде изисквано да подпише клауза за неучастие при подписването на трудовия договор. Работникът има също така право в рамките на определен срок да оттегли съгласието си да работи в условията на клаузата за неучастие.

Общата позиция въвежда законови лимити за броя часове, през които е разрешено да се работи в условията на клаузата за неучастие и за които в сега действащата директива няма разпоредба. При нормални обстоятелства лимитът би бил 60 часа на седмица, изчислени като средна стойност за период от 3 месеца, освен ако не е предвидено друго в колективния трудов договор или в споразумението, сключено между социалните партньори; Този лимит би могъл да се увеличи на 65 часа, изчислени като средна стойност за период от 3 месеца, при липса на колективен трудов договор и когато неактивната част от дежурството се счита за работно време.

⁽¹⁾ OBL 183, 29.6.1989 г., стр. 1.

Общата позиция също така постановява, че работодателите трябва да поддържат документация за часовете, отработени от служителите в условията на клаузата за неучастие. Документацията се предоставя на разположение на компетентните органи, които от съображения, свързани с безопасността и/или здравето на работниците, могат да забраняват или ограничават възможността за превишаване на максималната седмична продължителност на работното време. Нещо повече, компетентните органи могат да поискат от работодателя да предостави информация за случаите, в които работниците са дали съгласие да работят повече от 48 часа за период от седем дни, изчислени като средна стойност за референтния период, посочен в член 16, буква б).

Общата позиция предвижда специфични условия за краткосрочните договори (когато работникът е нает от един и същ работодател за период или периоди, ненадхвърлящи общо 10 седмици за период от 12 месеца): в този случай съгласието за използване на възможността за неучастие може да бъде дадено през първите четири седмици от трудовото правоотношение, а законовите лимити за броя часове, през които е разрешено да се работи в условията на неучастие, не се прилагат. Въпреки това от работника не може да бъде поискано да даде съгласието си да работи в условията на клаузата за неучастие при подписване на трудовия си договор.

В допълнение, общата позиция предвижда, че при използване на възможността за неучастие, дадена държава-членка може да разреши посредством закони, подзакони или административни разпоредби и поради обективни и технически причини, или причини, свързани с организацията на работа, референтният период да бъде фиксиран на не повече от шест месеца. Този референтен период обаче не следва да засяга тримесечния референтен период, приложим при изчисляването на 60- или 65-часовата максимална продължителност на работната седмица.

Разпоредби за наблюдение, оценка и преглед

Член 1, параграф 9 от общата позиция във връзка с член 24а от директивата предвижда подробни изисквания за представяне на доклади относно използването на възможността за неучастие и относно други фактори, които могат да доведат до удължаване на работното време, като например прилагането на член 19, буква б) (12 месечния референтен период). Тези изисквания имат за цел да позволят обстойно наблюдение от страна на Комисията.

По-конкретно, общата позиция предвижда, че Комисията:

- ще представи доклад, не по-късно от четири години след влизане в сила на директивата, придружен при необходимост от подходящи предложения за намаляване на прекомерното работно време, включително за използване на възможността за неучастие при отчитане на последиците му върху здравето и безопасността на работниците, които работят в условията на тази възможност. Съветът следва да даде оценката си по този доклад;
- може, при отчитане на тази оценка и не по-късно от пет години след влизане в сила на директивата, да представи на Съвета и Европейския парламент предложение за преразглеждане на директивата, включително на възможността за неучастие.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като отчита много осезателния напредък, постигнат успоредно с директивата за временните работници, Съветът е на мнение, че общата позиция относно директивата за работното време представлява балансирано и реалистично решение на въпросите, съдържащи се в предложението на Комисията, предвид съществените разлики в състоянието на трудовите пазари в държавите-членки и в техните виждания за необходимите условия за изглаждане на тези разлики. Съветът се надява на конструктивна дискусия с Европейския парламент с оглед постигане на окончателно съгласие по настоящата важна директива.

ОБЩА ПОЗИЦИЯ (ЕО) № 24/2008

приета от Съвета на 15 септември 2008 година

с оглед приемането на Директива 2008/.../ЕО на Европейския парламент и на Съвета от ... относно работа чрез агенции за временна заетост

(2008/С 254 Е/04)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 137, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Настоящата директива защита основните права и съблюдава принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз ⁽³⁾. По-специално, тя е предназначена да гарантира пълно съответствие с член 31 от тази Харта, който предвижда, че всеки работник има право на условия на труд, които опазват неговото здраве и сигурност и зачитат достойнството му, и на ограничаване на максималната продължителност на труда, на периоди на дневна и седмична почивка, както и на платен годишен отпуск.
- (2) Точка 7 от Хартата на Общността за основните социални права на работниците предвижда, *inter alia*, че доизграждането на вътрешния пазар трябва да доведе до подобряване на условията на живот и труд на работниците в Европейската общност; този процес ще бъде осъществен чрез хармонизиране на напредъка във връзка с тези условия, най-вече по отношение на такива форми на работа като работата на срочен договор, на непълно работно време, работата чрез агенции за временна заетост и сезонната работа.
- (3) На 27 септември 1995 г. Комисията проведе консултация със социалните партньори на равнище Общност в съответствие с член 138, параграф 2 от Договора, относно линията на действие, която да се приеме на общностно равнище по отношение на гъвкавостта на работното време и сигурността на работното място за работниците.
- (4) След тази консултация Комисията счете, че е необходимо действие на Общността, и на 9 април 1996 г. проведе нова консултация със социалните партньори, в съответствие с член 138, параграф 3 от Договора относно съдържанието на предвижданото предложение.
- (5) Във въведението към сключеното на 18 март 1999 г. рамково споразумение относно работата на срочен договор, страните по споразумението посочиха намерението си да вземат предвид необходимостта от подобно споразумение относно работата чрез агенции за временна заетост и да не включват наетите чрез агенции за временна заетост работници в Директивата относно работата на срочен договор.
- (6) Общите междуотраслови организации, а именно Съюзът на индустриалците в Европейската общност (UNICE) ⁽⁴⁾, Европейският център на предприятията с държавно участие и на предприятията от общ икономически интерес (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (ETUC), информираха Комисията в съвместно писмо от 29 май 2000 г. за желанието си да прилагат процедурата, предвидена в член 139 от Договора. В съвместно писмо от 28 февруари 2001 г. те поискаха от Комисията удължаване на крайния срок, посочен в член 138, параграф 4, с един месец. Комисията удовлетвори това искане, като удължи крайния срок за преговори до 15 март 2001 г.
- (7) На 21 май 2001 г. социалните партньори признаха, че преговорите относно работата чрез агенции за временна заетост не са довели до споразумение.
- (8) През март 2005 г. Европейският съвет счете за крайно необходимо да се обнови Лисабонската стратегия и нейните приоритети да се насочат отново върху растежа и заетостта. Съветът одобри Интегрираните насоки за растеж и работни места за периода 2005-2008 г., чиято цел е, *inter alia*, да се насърчава гъвкавостта, съчетана със сигурност на заетостта и да се намали сегментацията на пазара на труда, като се отчита ролята на социалните партньори.
- (9) В съответствие със Съобщението на Комисията относно Социалния дневен ред за периода до 2010 г., който бе приветстван от Европейския съвет през март 2005 г. като принос към постигането на целите на Лисабонската стратегия чрез укрепване на европейския социален модел, Европейският съвет счете, че новите форми на организация на работа и по-голямото разнообразие на договорните споразумения за работниците и предприятията, с които се подобрява съчетаването на гъвкавост и сигурност, биха допринесли за адаптивността. В допълнение, Европейският съвет от декември 2007 г. одобри съгласуваните общи принципи на съчетаване на гъвкавост и сигурност, с които се постига баланс между гъвкавост и сигурност на пазара на труда и се оказва подкрепа на работници и работодатели да използват възможностите, предлагани от глобализацията.

⁽¹⁾ ОВ С 61, 14.3.2003 г., стр. 124.⁽²⁾ Становище на Европейския парламент от 21 ноември 2002 г. (ОВ С 25 Е, 29.1.2004 г., стр. 368), Обща позиция на Съвета от 15 септември 2008 г., Обща позиция на Съвета от ... (все още непубликувано в Официален вестник).⁽³⁾ ОВ С 303, 14.12.2007 г., стр. 1.⁽⁴⁾ През януари 2007 г. UNICE промени името си на BUSINESSSEUROPE.

- (10) Има значителни разлики в използването на работата чрез агенции за временна заетост и в правното положение, статус и условия на труд на наетите чрез агенции за временна заетост работници в Европейския съюз.
- (11) Работата чрез агенции за временна заетост отговаря не само на нуждата на предприятията от гъвкавост, но и на потребността на работниците от намиране на баланс между трудовия и личния живот. По този начин тя допринася за създаването на работни места и за участието и интегрирането в пазара на труда.
- (12) Настоящата директива установява защитна рамка за наетите чрез агенции за временна заетост работници, която е недискриминационна, прозрачна и пропорционална, като същевременно защита разнообразието на пазара на труда и индустриалните взаимоотношения.
- (13) Директива 91/383/ЕИО на Съвета от 25 юни 1991 г. за допълнение на мерките за насърчаване на подобряването на безопасността и здравето на работното място на работниците на срочно трудово правоотношение или временно трудово правоотношение ⁽¹⁾ установява разпоредбите относно безопасността и здравето, приложими по отношение на наетите чрез агенции за временна заетост работници.
- (14) Основните условия на труд и заетост, приложими по отношение на наетите чрез агенции за временна заетост работници, следва да бъдат най-малко тези, които биха се прилагали спрямо такива работници, ако те биха били наети на работа от предприятието-ползвател да заемам същото работно място.
- (15) Безсрочните трудови договори са общоприетата форма на трудово правоотношение. В случая с работници, които имат постоянен договор с агенция за временна заетост, и с оглед на специалната защита, предоставяна от този договор, следва да се предвиди разпоредба, позволяваща освобождаване от правилата, прилагани се в предприятието-ползвател.
- (16) С цел да се справят по гъвкав начин с разнообразието на пазара на труда и индустриалните взаимоотношения, държавите-членки могат да позволят на социалните партньори да определят условия на труд и заетост, при условие че се съблюдава цялостното ниво на защита на наетите чрез агенции за временна заетост работници.
- (17) Освен това, в определени ограничени случаи, въз основа на сключено от социалните партньори споразумение на национално равнище, държавите-членки следва да могат в определени граници да дерогират от принципа за равно третиране, при условие че е предвидено адекватно равнище на защита.
- (18) Повишаването на минималната защита за наетите чрез агенции за временна заетост работници следва да бъде придружено от преглед на всички ограничения или забрани, които евентуално са били наложени върху работата чрез агенции за временна заетост. Те могат да бъдат оправдани единствено от съображения от общ интерес, по-специално във връзка със защитата на работниците, изискванията за безопасност и здраве на работното място и необходимостта да се гарантира правилно функциониране на пазара на труда и предотвратяване на злоупотреби.
- (19) Настоящата директива не засяга автономността на социалните партньори, нито взаимоотношенията помежду им, включително правото да договарят и сключват колективни трудови договори съгласно националното законодателство и практики, при спазване на действащото общностно право.
- (20) Разпоредбите на настоящата директива относно ограниченията или забраните върху работата чрез агенции за временна заетост не засягат националното законодателство или практики, забраняващи стачкуващите работници да бъдат заменени с наети чрез агенции за временна заетост работници.
- (21) Държавите-членки следва да предвидят административни или съдебни процедури за защита на правата на наетите чрез агенции за временна заетост работници, както и ефективни, възпиращи и пропорционални санкции за нарушения на задължения, произтичащи от настоящата директива.
- (22) Настоящата директива следва да се прилага в съответствие с разпоредбите на Договора относно свободата за предоставяне на услуги и свободата на установяване и без да засяга Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги ⁽²⁾.
- (23) Доколкото целта на настоящата директива, а именно създаване на хармонизирана рамка на общностно равнище за защита на наетите чрез агенции за временна заетост работници не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно, поради мащаба и последиците на предвиденото действие, може да бъде по-добре постигната на общностно равнище чрез въвеждане на минимални изисквания, прилагани в цялата Общност, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Обхват

1. Настоящата директива се прилага по отношение на работници с трудов договор или в трудово правоотношение с агенция за временна заетост, които са назначени в предприятие-ползвател на временна работа под негов надзор и ръководство.
2. Настоящата директива се прилага по отношение на държавни и частни предприятия, които са агенции за временна заетост, или предприятия-ползватели, които извършват стопанска дейност, независимо дали работят с цел формиране на печалба.

⁽¹⁾ ОВ L 206, 29.7.1991 г., стр. 19.

⁽²⁾ ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1.

3. След консултация със социалните партньори държавите-членки могат да предвидят настоящата директива да не се прилага по отношение на трудови договори или правоотношения по специфично държавна или провеждаща се с подкрепата на държавата програма за професионална квалификация, интеграция или преквалификация.

Член 2

Цел

Целта на настоящата директива е да гарантира защитата на наетите чрез агенции за временна заетост работници и да повиши качеството на работата чрез агенции за временна заетост, като осигури прилагането на посочения в член 5 принцип за равно третиране по отношение на наетите чрез агенции за временна заетост работници и признае агенциите за временна заетост като работодатели, отчитайки необходимостта от създаване на подходяща рамка за използване на работата чрез агенции за временна заетост с цел ефективно допринасяне за създаването на работни места и разработването на гъвкави форми на заетост.

Член 3

Определения

1. За целите на настоящата директива:

- a) „работник“ означава лице, което съгласно трудовото право в съответната държава-членка е защитено като работник;
- б) „агенция за временна заетост“ означава всяко физическо или юридическо лице, което, в съответствие с националното законодателство, сключва трудов договор или влиза в трудово правоотношение с нает чрез агенция за временна заетост работник, за да го назначи в предприятие-ползвател на временна работа под негов надзор и ръководство;
- в) „нает чрез агенция за временна заетост работник“ означава работник с трудов договор или в трудово правоотношение с агенция за временна заетост с цел назначаването му в предприятие-ползвател на временна работа под негов надзор и ръководство;
- г) „предприятие-ползвател“ означава всяко физическо или юридическо лице, за което и под надзора и ръководството на което работи временно нает чрез агенция за временна заетост работник;
- д) „назначение“ означава периодът, през който наетият чрез агенция за временна заетост работник се намира в предприятието-ползвател, за да работи временно под негов надзор и ръководство;
- е) „основни условия на труд и заетост“ означава условия на труд и заетост, установени от законодателство, подзаконовни актове, административни разпоредби, колективни трудови договори и/или други обвързващи общи разпоредби, които са в сила в предприятието-ползвател и се отнасят до:
 - i) продължителността на работното време, извънредния труд, почивките в работно време, периодите за почивка, нощен труд, отпуск и официални празнични дни;
 - ii) заплащането.

2. Настоящата директива не засяга националното законодателство по отношение на определението за заплащане, трудов договор, трудово правоотношение или работник.

Държавите-членки не изключват от обхвата на настоящата директива работниците, трудовите договори или трудовите правоотношения, само защото те се отнасят до работниците на непълно работно време, работниците на срочен договор или лицата с трудов договор или в трудово правоотношение с агенция за временна заетост.

Член 4

Преглед на ограниченията или забраните

1. Ограниченията или забраните за използване на работа чрез агенции за временна заетост са оправдани единствено от съображения от общ интерес, отнасящи се по-специално до защитата на наетите от агенции за временна заетост работници, изискванията за здраве и безопасност на работното място или необходимостта да се гарантира правилно функциониране на пазара на труда и предотвратяване на злоупотреби.

2. До ... (*), след консултация със социалните партньори в съответствие с националното законодателство, колективните трудови договори и практики, държавите-членки правят преглед на ограниченията или забраните за използване на работа чрез агенции за временна заетост с цел установяване на тяхната обособеност във връзка със съображенията, посочени в параграф 1.

3. Ако тези ограничения или забрани са установени от колективни трудови договори, посоченият в параграф 2 преглед може да бъде извършен от социалните партньори, договорили съответния договор.

4. Параграфи 1, 2 и 3 не засягат националните изисквания по отношение на регистрацията, лицензирането, сертифицирането, финансовите гаранции или мониторинга на агенциите за временна заетост.

5. Държавите-членки информират Комисията за резултатите от прегледа, посочен в параграфи 2 и 3 до ... (*).

ГЛАВА II

Условия на заетост и труд

Член 5

Принцип на равно третиране

1. Основните условия на труд и заетост по отношение на наетите чрез агенции за временна заетост работници са — за продължителността на тяхното назначение в предприятие-ползвател — поне такива, каквито биха се прилагали, ако те биха били наети на работа пряко от това предприятие да заемат същото работно място.

(*). Три години след влизане в сила на настоящата директива.

За целите на прилагане на първа алинея действащите в предприятието-ползвател правила за:

- а) защита на бременните жени и кърмещите майки, както и защита на децата и младежите; и
- б) равно третиране на мъжете и жените и действия за борба с дискриминацията, основана на пол, расов или етнически произход, религия, убеждения, увреждания, възраст или сексуална ориентация;

трябва да се спазват, в съответствие с установеното от законодателство, подзаконовни актове, административни разпоредби, колективни трудови договори и/или други общи разпоредби.

2. По отношение на заплащането държавите-членки, след консултация със социалните партньори, могат да предвидят освобождаване от принципа, установен в параграф 1, когато наетите чрез агенция за временна заетост работници, имащи постоянен трудов договор с агенция за временна заетост, продължават да получават заплащане в периодите между назначенията.

3. След консултация със социалните партньори държавите-членки могат да им предоставят, на подходящото равнище и съгласно условията, установени от държавите-членки, възможността да подкрепят или сключват колективни трудови договори, които спазват цялостната защита на наетите чрез агенции за временна заетост работници и същевременно установяват договорености по отношение на условията на труд и заетост за наетите чрез агенции за временна заетост работници, които може да се различават от посочените в параграф 1.

4. При условие, че е предвидено необходимото ниво на защита за наетите чрез агенции за временна заетост работници, държавите-членки, в чието законодателство не е предвидена нито система за обявяване на колективни трудови договори за общо-приложими, нито система или практика за разширяване на обхвата на техните разпоредби до всички подобни предприятия в даден сектор или географски район, могат, след като се консултират със социалните партньори на национално равнище и въз основа на споразумение, сключено от тях, да встъпят в договорености по отношение на основните условия на труд и заетост, които дерогират от принципа, установен в параграф 1. В такива договорености може да се включи период за придобиване на равно третиране.

Договореностите, посочени в настоящия параграф, са в съответствие с общностното законодателство и са достатъчно точни и достъпни, за да позволяват на съответните сектори и фирми да определят и да спазват своите задължения. По-специално държавите-членки посочват в приложение на член 3, параграф 2 дали професионалните социално-осигурителни схеми, включително пенсионни схеми и схеми за заплащане на отпуск по болест или схеми с финансово участие, са включени в основните условия на труд и заетост, посочени в параграф 1. Тези договорености също така не засягат договорите на национално, регионално, местно или отраслово равнище, които са не по-малко благоприятни за работниците.

5. Държавите-членки вземат подходящи мерки, в съответствие с националното законодателство и/или практика, с оглед на предотвратяването на злоупотреби при прилагането на настоящия член, и по-конкретно предотвратяването на последващи назначения, имащи за цел да се заобиколят разпоредбите на настоящата директива. Държавите-членки информират Комисията за такива мерки.

Член 6

Достъп до заетост, общи помещения и професионална квалификация

1. Наетите чрез агенции за временна заетост работници се информират за свободните работни места в предприятието-ползвател, за да им се предоставят същите възможности като на другите работници в това предприятие, да намерят постоянна работа. Такава информация може да бъде предоставена посредством общо обявление на подходящо място в предприятието, за което и под чийто надзор изпълняват дейност наетите чрез агенции за временна заетост работници.

2. Държавите-членки предприемат всички необходими действия, за да гарантират, че клаузи, забраняващи или водещи до невъзможност за сключване на трудов договор или за влизане в трудово правоотношение между предприятието-ползвател и наетия чрез агенция за временна заетост работник след приключване на назначението на последния, са недействителни или могат да бъдат обявени за такива.

Настоящият параграф не засяга разпоредби, според които агенцията за временна заетост получава обезщетение в разумен размер за извършени за предприятието-ползвател услуги по назначаване, наемане на работа и обучение на наети чрез нея работници.

3. Агенциите за временна заетост не удържат на работника такса в замяна на съдействието за наемане на работа в предприятие-ползвател, нито за сключването на трудов договор или влизане в трудово правоотношение с предприятие-ползвател след приключването на назначението в предприятието-ползвател.

4. Без да се засяга член 5, параграф 1, наетите чрез агенции за временна заетост работници получават достъп до местата за отход и общите помещения в предприятието-ползвател, и по-специално столове за хранене, места за грижи за деца и транспортни услуги, при същите условия като пряко наетите от предприятието работници, освен ако различното третиране не е оправдано по обективни причини.

5. Държавите-членки вземат подходящи мерки или насърчават диалога между социалните партньори в съответствие с националните си традиции и практики с цел:

- а) подобряване на достъпа на наетите чрез агенции за временна заетост работници до обучение и до места за грижи за деца в агенциите за временна заетост, дори в периодите между назначенията, за да се насърчат развитието на кариерата им и възможностите им за наемане на работа.
- б) подобряване на достъпа на наетите чрез агенции за временна заетост работници до обучение за работниците на предприятието-ползвател.

Член 7

Представителство на наетите чрез агенции за временна заетост работници

1. Съгласно установените от държавите-членки условия, наетите чрез агенции за временна заетост работници се вземат предвид с цел изчисляване на прага, над който, според общностното и националното законодателство, и колективните трудови договори, в агенцията за временна заетост се сформират органи, представляващи работниците.

2. Съгласно определени от тях условия държавите-членки могат да предвидят, за целите на изчисляване на прага, над който, според общностното и националното законодателство, и колективните трудови договори, в предприятието-ползвател се сформират представляващи работниците органи, наетите чрез агенции за временна заетост работници да се броят по същия начин, както ако са пряко наети за същия период от предприятието-ползвател.

3. Държавите-членки, които се възползват от предвидената в параграф 2 възможност, не са задължени да прилагат разпоредбите на параграф 1.

Член 8

Информирание на представителите на работниците

Без да се засягат националните и общностните разпоредби относно информирането и консултирането, които са по-строги и/или по-специфични, и в частност Директива 2002/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2002 г. за създаване на обща рамка за информиране и консултиране на работниците и служителите в Европейската общност⁽¹⁾, предприятието-ползвател трябва да предоставя подходяща информация относно използването на наети чрез агенции за временна заетост работници, когато дава информация по отношение на положението със заетостта в предприятието на представляващи работниците органи, създадени в съответствие с националното и общностното законодателство.

ГЛАВА III

Заключителни разпоредби

Член 9

Минимални изисквания

1. Настоящата директива не засяга правото на държавите-членки да прилагат или въвеждат закони, подзаконови или административни разпоредби, които са по-благоприятни за работниците, както и да насърчават или допускат колективни трудови договори между социалните партньори, които са по-благоприятни за работниците.

2. Прилагането на настоящата директива в никакъв случай не представлява достатъчно основание за намаляване на общата степен на защита на работниците в областите, обхванати от настоящата директива. Това не засяга правото на държавите-членки и/или на социалните партньори да установяват, с оглед на променящите се обстоятелства, различни закони, подзаконови или договорни разпоредби, различаващи се от действащите към момента на приемането на настоящата директива, при условие, че установените в настоящата директива минимални изисквания се спазват.

Член 10

Санкции

1. Държавите-членки предвиждат подходящи мерки в случай на неспазване на настоящата директива от страна на агенцията за временна заетост или предприятието-ползвател. По-специално, те гарантират наличието на подходящи административни и съдебни процедури, които да позволяват изпълнението на произтичащите от настоящата директива задължения.

2. Държавите-членки определят правилата за налагане на санкции в случай на нарушения на националните разпоредби за изпълнение на настоящата директива, и вземат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите-членки уведомяват Комисията за тези разпоредби до ... (*). Държавите-членки своевременно уведомяват Комисията за всички последващи изменения на тези разпоредби. По-специално, те вземат мерки работниците и/или техните представители да разполагат с подходящи средства за осигуряване изпълнението на задълженията по настоящата директива.

Член 11

Изпълнение

1. Държавите-членки приемат и публикуват законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до ... (*) или гарантират, че социалните партньори въвеждат необходимите разпоредби чрез споразумение, при което държавите-членки трябва да предприемат всички необходими действия, за да гарантират по всяко време, че целите на настоящата директива се постигат. Те незабавно информират Комисията за това.

2. Когато държавите-членки приемат тези мерки, те съдържат позоваване на настоящата директива или са придружени от такова позоваване при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Член 12

Преглед от Комисията

До ... (**), Комисията, след консултации с държавите-членки и социалните партньори на общностно равнище, прави преглед на прилагането на настоящата директива с цел да предложи, където е уместно, необходимите изменения.

Член 13

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 14

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент

Председател

...

За Съвета

Председател

...

(1) ОВ L 80, 23.3.2002 г., стр. 29.

(*) Три години след влизане в сила на настоящата директива.

(**) Пет години след приемането на настоящата директива.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 20 март 2002 г., в контекста на Лисабонската стратегия, Комисията прие предложение за директива относно „условията на труд за временни работници“, с цел постигане на по-голямо равновесие между гъвкавостта на пазара на труда и сигурността на работното място, както и за създаване на повече и по-добри работни места.

В съответствие с член 251 от Договора Европейският парламент представи становището си на първо четене на 21 ноември 2002 г.

На 19 септември 2002 г. Икономическият и социален комитет даде становището си по предложението на Комисията.

В писмо от 23 май 2002 г. Комитетът на регионите заяви, че няма да представи становище по предложението за директива.

На 28 ноември 2002 г. Комисията прие изменено предложение, като взе предвид становището на Европейския парламент.

На своето заседание от 9-10 юни 2008 г. Съветът постигна политическо съгласие с квалифицирано мнозинство за обща позиция, успоредно с политическо съгласие, също с квалифицирано мнозинство, за Директива относно работното време.

В съответствие с член 251, параграф 2 от Договора за ЕО на 15 септември 2008 г. Съветът официално прие, с квалифицирано мнозинство, своята обща позиция.

II. ЦЕЛ

Целта на проекта за директива е да гарантира защитата на наетите чрез агенции за временна заетост работници и да повиши качеството на работата чрез агенции за временна заетост, като осигури прилагането на принципа за равно третиране по отношение на наетите чрез агенции за временна заетост работници и като признае агенциите за временна заетост като работодатели. Проектът за директива има също така за цел да създаде подходяща рамка за използване на работата чрез агенции за временна заетост с цел ефективно допринасяне за създаването на работни места и разработването на гъвкави форми на заетост.

III. АНАЛИЗ НА ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

В съответствие с член 137, параграф 1 от Договора „Общността подкрепя и допълва дейностите на държавите-членки в“ редица области, включително „условията на труд“.

В член 137, параграф 2 от Договора се посочва, че Съветът „може да приеме посредством директиви минимални предписания, които следва да бъдат приложени постепенно, като ила предвид условията и техническите правила, съществуващи във всяка от държавите-членки“.

Общата позиция на Съвета е в съответствие с целите на член 137, параграф 2 от Договора в обхванатата област, тъй като е изготвена с цел да гарантира защитата на наетите чрез агенции за временна заетост работници и да повиши качеството на работата чрез агенции за временна заетост. Освен това общата позиция взема предвид и необходимостта да се създаде подходяща рамка за използване на работата чрез агенции за временна заетост с цел допринасяне за създаването на работни места и разработването на гъвкави форми на заетост.

Общата позиция зачита предложените от Комисията и подкрепени от Парламента цели, по-специално това, че принципът за равно третиране от първия ден следва да бъде основно правило. По принцип в общата позиция са включени множество изменения, произтичащи от първото четене на предложенията на Комисията в Парламента.

2. СТРУКТУРА И КЛЮЧОВИ ЕЛЕМЕНТИ

2.1. Обща структура и заглавие на директивата

Общата структура на общата позиция съответства на общата структура на измененото предложение на Комисията. Що се отнася до заглавието на директивата Съветът последва измененото предложение на Комисията и предпочете по-общо заглавие: Директива относно работата чрез агенции за временна заетост. Следва да се отбележи, че в редица случаи в общата позиция на Съвета се прави пояснение на ключовите термини и изрази, по-специално чрез последователно използване на английските термини „работник, нает чрез агенция за временна заетост“ и „работа чрез агенция за временна заетост“.

2.2. Основни разлики с измененото предложение на Комисията

Макар до голяма степен Съветът да следва същността на изменение 34 на Парламента, в член 4 относно прегледа на ограниченията и забраните за използването на работата чрез агенции за временна заетост, Съветът е добавил нов параграф 3, отнасящ се до преразглеждането на споразумения, договорени от социалните партньори. Съветът счете, че с оглед зачитане на тяхната автономност, следва самите социални партньори да извършат преглед на това дали договорените от тях ограничения и забрани са били основателни въз основа на мотивите, изложени в член 4, първа алинея. Съветът не сметна за необходимо да запази изрично позоваване на преустановяването на неоснователни ограничения и забрани.

Макар по принцип да следва измененото предложение на Комисията, Съветът измени член 5, параграф 3 и значително преработи текста на член 5, параграфи 4 и 5. Съветът също така сметна, че принципът за равно третиране от първия ден следва да бъде основното правило. Всяко едно третиране на наети чрез агенция за временна заетост работници, което се разминава с принципа за равно третиране, следва да бъде договорено от социалните партньори чрез колективно трудово договаряне или чрез споразумения между социалните партньори, сключени на национално равнище. В контекста на измененията на член 5, параграфи 3-5 бе сметнено, че вече не е необходимо или целесъобразно да се извършва специфично освобождаване за краткосрочни договори (за шест седмици или по-малко), съгласно предвиденото в измененото предложение на Комисията.

В член 5, параграфи 3-4, както и в редица други случаи, общата позиция отразява тази част от измененията на Парламента, които подчертават значението на ролята на социалните партньори при договарянето на споразумения за условията на труд и заетост. В член 5, параграф 5 от общата позиция са отразени опасенията на Парламента по отношение на предотвратяването на злоупотреби.

В член 10 от общата позиция на Съвета е включен нов параграф 1 относно мерките, които държавите-членки следва да предприемат с оглед да се гарантира спазване на директивата от страна на агенциите за временна заетост и от предприятията-ползватели.

Съветът прецени, че на държавите-членки ще е необходим срок от три години за прилагането на директивата, докато в предложението на Комисията бе предвиден срок за прилагане от две години (член 11).

Освен това са актуализирани и изменени редица съображения, с цел да се разяснят извършените от Съвета промени на измененото предложение на Комисията, а също и да се опише постигнатото от публикуването на измененото предложение през 2002 г. Така например позоваванията на подновяването на Лисабонската стратегия през 2005 г., както и на договорените общи принципи за съчетаването на гъвкавост и сигурност, подкрепени на заседанието на Европейския съвет през декември 2007 г., бяха включени в съображения 8 и 9.

3. ИЗМЕНЕНИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

3.1. Изменения на Европейския парламент, приети от Съвета

Общо 26 изменения (номера 1, 15, 19, 20, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 40, 42, 43, 46, 47, 48, 49, 51, 85 и 86) са включени в общата позиция в тяхната цялост, ако не буквално, то поне по същество.

По-конкретно Съветът прие изменение 1 на заглавието, три изменения на съображенията (изменения 15, 19 и 20), както и редица изменения на следните членове: Член 1 относно обхвата (изменение 23), член 2 относно целта на директивата (26), член 3 относно определенията (27-23 и 85), член 4 относно прегледа на ограниченията и забраните (34-36), член 5 относно принципа за равно третиране (40, 42, 43 и 86), член 6 относно достъпа до заетост, общи помещения и професионално обучение (46-49), и член 7 относно представителството на наети чрез агенции за временна заетост работници (51).

Следва да се отбележи, че някои изменения са включени в друга част от текста на общата позиция, а не както бе първоначално предложено от Парламента. Така например част от изменение 32 е отразено в член 5, параграф 1, а не в член 3, параграф 1, буква г). Друг пример е изменение 36, което вместо в член 4, е отразено в по-общ вид в съображение 20.

3.2. Изменения на Европейския парламент, приети частично от Съвета

Изменение 4 относно „нови форми на регулирана гъвкавост“ е отразено по същество в текста на съображение 9; Съветът обаче сметна за целесъобразно да актуализира текста на съображението и да се позове на съгласуваните през 2007 г. общи принципи за съчетаване на гъвкавост и сигурност, вместо да използва формулировката, предложена от Парламента в негово становище на първо четене.

Изменение 6 се приема по същество, предвид това че съображение 5 уточнява връзките между настоящата директива и Директива 1999/70/ЕО от 28 юни 1999 г. относно работата на срочен договор. Що се отнася до това изменение общата позиция следва измененото предложение на Комисията.

Целта на изменение 12 относно безсрочните трудови договори, които са общоприетата форма на трудово правоотношение, е включена в съображение 15.

Основните цели на изменение 18 относно възможността социалните партньори да договорят и определят основните условия на труд и заетост по отношение на наетите чрез агенции за временна заетост работници, когато тези условия се различават от принципа за равно третиране, са включени в общата позиция (вж. съображения 16 и 17, както и член 5, параграфи 3 и 4).

Изменение 24 се приема частично, тъй като е полезно да се направи пояснение, в съответствие с измененото предложение, че както предприятията-ползватели, така и агенциите за временна заетост, са обхванати от директивата. Не би било целесъобразно обаче да се позволи на държавите-членки да изключват определени предприятия от принципа за равно третиране (последната част от изменението).

Изменение 54 (относно създаването на работни места, увеличаването на атрактивността на работата чрез агенции за временна заетост и отчитането на различните национални обстоятелства) се приема по същество в член 2 (целта на директивата), който включва следната формулировка: „като същевременно взема предвид необходимостта от създаване на подходяща рамка за използването на работата чрез агенции за временна заетост с оглед да се допринесе по ефективен начин за създаването на работни места и за развитието на гъвкави форми на работа“. Необходимостта да се вземат предвид различните национални обстоятелства, е изрично посочена в съображения 12, 16, 17 и 19.

Изменение 87 е частично включено в член 5, параграф 1; докато първата част от изменението (относно принципа за равно третиране) е била включена в измененото предложение на Комисията и пренесена от Съвета в неговата обща позиция, втората част е станала излишна предвид премахването на понятието „работник за сравнение“ от текста (вж. изменение 28, прието от Комисията и от Съвета).

В съответствие с измененото предложение на Комисията, изменение 92 е частично прието в член 5, параграф 3. Въпреки това бе сметнато за целесъобразно да се посочи конкретно, че споразуменията между социалните партньори следва да зачитат „цялостната защита на наетите чрез агенция за временна заетост работници“ при установяването на договорености относно условията на труд и заетост, които се различават от принципа за равно третиране.

3.3. Изменения на Европейския парламент, които не са приети от Съвета

Съветът не сметна за уместно изменения 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12 (част първа), 13, 16, 21, 22, 25, 44, 45, 52, 53, 71, 84, 88, 91, 93, 94 и 95 да бъдат включени в неговата обща позиция, поради следните съображения:

i) Съображения

Не бе налице конкретна необходимост текстът да разяснява в съображенията определени минали развития, отнасящи се до работата чрез агенции за временна заетост или проекта за директива; ето защо Съветът последва измененото предложение на Комисията, като отхвърли изменения 3, 5, 7 и 11, както и първата част от изменение 12.

В съответствие с измененото предложение на Комисията, изменения 8, 9, 10, 13 и 84 не бяха приети от Съвета. Измененията съдържат специфични примери за това как работата чрез агенции за временна заетост би могла да е от полза или в ущърб на самите работници, наети чрез такива агенции (жени, работници с прекъсвания в трудовите биографии и др.) или на предприятия-ползватели (особено малките и средните предприятия), или да засегнат системи или традиции на индустриални отношения.

Изменения 16 и 94 са станали излишни предвид това, че в измененото предложение на Комисията не фигурира вече предишното съображение 16 относно това кога различията в третирането биха се считали за приемливи.

Разяснените съображения във връзка с член 7 (вж. точка v) по-долу) се прилагат също така за отхвърлянето на изменение 21 относно информацията, консултацията и участието на служителите.

Изменение 22 относно трансграничната мобилност на труда (прието от Комисията), което би могло да се счита като пример, не е включено в общата позиция, тъй като текстът не се ограничава по никакъв конкретен начин до трансграничната мобилност.

Съветът преработи съображение 12, като го съкрати съществено. Някои аспекти от изменение 93 (напр. призива за яснота по отношение на правата на наетите чрез агенция за временна заетост работници и по отношение на статута на агенциите за временна заетост в качеството им на работодатели) са включени обаче в преработения текст на съображението.

Макар съображение 15 относно наетите чрез агенция за временна заетост работници, с постоянен договор към съответната агенция, да е укрепено от Съвета чрез добавянето на изречение относно безсрочните трудови договори, които са общоприетата форма на трудово правоотношение, в общата позиция не е включена по-подробната формулировка на изменение 88 относно това какво следва да предложат тези постоянни договори на работник, нает чрез агенция за временна заетост.

ii) *Член 1 — Обхват*

Вследствие на измененото предложение на Комисията Съветът не прие изменение 25, в резултат на което възможността директивата да не се прилага, можеше да обхване и трудови договори или правоотношения, сключени при условията на специфични програми за обучение без обществена подкрепа.

iii) *Член 4 — Преглед на ограниченията и забраните*

В своето изменение 91 Парламентът призова за всеобхватен преглед на националните законодателства по отношение на наетите чрез агенция за временна заетост работници. Съветът, подобно на Комисията в нейното изменено предложение, сметна, че това би надхвърлило обхвата на директивата.

iv) *Член 5 — Принцип за равно третиране*

Вследствие на измененото предложение изменение 39 (относно недискриминацията) бе сметнено за излишно, с оглед на включването на съответни елементи от изменение 32 в текста на член 5, параграф 1.

Макар изменение 44 да е станало излишно, предвид невключването на член 5, параграф 5 от измененото предложение в общата позиция, следва да се отбележи, че същността на изменението бе отразена в общата насока на текста, в който се призовава за зачитане на различните национални практики.

Изменение 45 относно безопасността и здравето на работното място и относно обучението за безопасност бе сметнено за излишно, предвид това че съответното общностно законодателство относно безопасността и здравето на работното място, и особено Директива 91/383/ЕИО за допълнение на мерките за насърчаване на подобряването на безопасността и здравето на работното място на работниците на срочно трудово правоотношение или временно трудово правоотношение, във всички случаи би трябвало да се прилага. Ето защо Съветът последва измененото предложение на Комисията, като отхвърли настоящото изменение.

v) *Член 7 — Представителство на наетите чрез агенции за временна заетост работници*

Изменение 95, със съпътстващото го изменение 21 до съображение 21, не бе прието, тъй като надхвърля обхвата на този член относно представителството на наетите чрез агенции за временна заетост работници.

В този контекст следва да се отбележи, че член 8 от общата позиция включва позоваване на Директива 2002/14/ЕО за създаване на обща рамка за информиране и консултиране на работниците и служителите в Европейската общност.

vi) *Член 10 — Санкции*

Съветът счита, че формулировката „работници и/или техни представители“ в член 10, параграф 2 правилно взема предвид разнообразието от ситуации на пазарите на труда в държавите-членки. Ето защо общата позиция запазва формулировката, като отхвърля изменение 52.

vii) Член 11 — Прилагане

Текстът на член 11 относно прилагането бе счетен за достатъчно ясен и без предложеното изменение 53, което гласи „където е приложимо, в съответствие с националното законодателство и практики на държавите-членки“.

Изменение 71 (относно петгодишен срок за неприлагане на директивата в определени ситуации) е станало излишно, тъй като в член 5 от общата позиция принципът за равно третиране е определен като основно правило от първия ден и не включва възможността този принцип да не се прилага за назначения със срок, по-кратък от шест седмици. Следва да се отбележи обаче, че същността на последната част от изменението, която разглежда предотвратяването на злоупотреби, е включена в член 5, параграф 5 от общата позиция.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съветът счита, че като цяло общата позиция съответства на основните цели на измененото предложение на Комисията. Съветът също така смята, че е взел предвид принципните цели, следвани от Европейския парламент в неговите изменения на първоначалното предложение на Комисията.

СЪОБЩЕНИЕ ЗА ЧИТАТЕЛИТЕ

Институциите решиха, че напред в техните текстове няма да се съдържа позоваване на последното изменение на цитираните актове.

Освен ако не е посочено друго, позоваванията на актове в публикуваните тук текстове, се отнасят към актуалната версия на съответния акт.